

Výsledky českého předsednictví v Radě EU

Evropa bez bariér

1. ledna – 30. června 2009

Úvod	iv
3 E - bilance	iv
EKONOMIKA	IV
ENERGETIKA.....	VI
EVROPSKÁ UNIE VE SVĚTĚ	VI
Vyhodnocení pracovního programu	1
VŠEOBECNÉ ZÁLEŽITOSTI	1
Institucionální uspořádání EU	1
Rozšiřování EU	1
HOSPODÁŘSKÉ A FINANČNÍ ZÁLEŽITOSTI	2
Ozdravení finančních trhů a jejich rozvoj	2
Makroekonomické a strukturální politiky.....	3
Mezinárodní spolupráce.....	4
Boj proti daňovým únikům a modernizace daňových pravidel.....	4
KONKURENCESCHOPNOST.....	5
Lisabonský proces	5
Vnitřní trh	5
Hospodářská soutěž.....	6
Lepší regulace.....	6
Výzkum a vývoj, inovace.....	6
Politika malých a středních podniků	7
Právo společností	7
Ochrana práv duševního vlastnictví.....	7
Ochrana spotřebitele.....	8
Průmysl	8
Zjednodušení celního řízení	8
Statistika	8
ENERGETIKA.....	9
Energetická strategie	9
Vnitřní trh s elektřinou a plynem	9
Energetická bezpečnost.....	9
Energetická účinnost a nízkouhlíkové zdroje energie	10
DOPRAVA	10
Optimalizace fungování vnitřního trhu v dopravě.....	10
Odstraňování administrativních překážek pro podnikání v dopravě	11
Konkurenceschopnost dopravního systému EU	11
Bezpečnost silničního provozu	11
Vnější vztahy v dopravě	11
TELEKOMUNIKACE A INFORMAČNÍ SPOLEČNOST.....	12
Revize regulačního rámce pro sítě a služby elektronických komunikací.....	12
Informační společnost.....	12
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	13
Ochrana klimatu.....	13
Ochrana lidského zdraví a životního prostředí	13
Udržitelná spotřeba a výroba	14
Ochrana biologické rozmanitosti.....	15
ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA.....	15
Mobilita pracovníků na trhu práce Evropské unie	15
Zvyšování zaměstnanosti a pružnosti trhu práce pomocí obecných zásad flexicurity	16
Horizontální podpora rodiny v rámci unijních politik	17
Sociální služby jako nástroj aktivního sociálního začleňování nejvíce znevýhodněných osob a jako příležitost zaměstnání	17
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	17
ZDRAVÍ	18
Vzácná onemocnění, bezpečnost a práva pacientů při poskytování přeshraniční zdravotní péče	18
Farmaceutický balíček.....	18
Chřipka A/H1N1	18
Elektronické zdravotnictví.....	18

Antimikrobiální rezistence.....	19
Finanční udržitelnost zdravotních systémů.....	19
ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ.....	19
Budoucnost Společné zemědělské politiky a rozvoje venkova.....	19
Zjednodušování Společné zemědělské politiky (SZP).....	19
Politika kvality zemědělských produktů a potravin.....	19
Rozvoj venkova a vymezení méně příznivých oblastí (LFA).....	20
Evropský plán hospodářské obnovy na projekty v oblasti energetiky, širokopásmového internetu a nových výzev v zemědělství.....	20
Lesnictví.....	20
Společná rybářská politika (SRP).....	20
Další legislativa a iniciativy v oblasti zemědělství.....	20
VZDĚLÁVÁNÍ, MLÁDEŽ, SPORT.....	22
Aktualizace strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání po roce 2010.....	22
Partnerství mezi sférou vzdělávání a zaměstnavateli: otevřenost škol novým výzvám.....	22
Rozvoj vysokoškolského vzdělávání – kvalita a otevřenost (Boloňský proces).....	22
Spolupráce v oblasti mládeže.....	22
KULTURA A AUDIOVIZE.....	23
Kultura.....	23
Audiovize.....	23
Ochrana autorských práv.....	23
SPRAVEDLNOST.....	23
Justiční spolupráce v trestních věcech.....	23
Justiční spolupráce v civilních věcech.....	24
e-Justice.....	24
VNITŘNÍ VĚCI.....	25
Využívání moderních technologií pro bezpečnost.....	25
Mezinárodní ochrana dětí.....	25
Protidrogová politika.....	25
Komplementární a flexibilní migrační politika.....	25
Ochrana hranic, schengenská spolupráce a vízová politika.....	26
Boj proti terorismu a organizovanému zločinu.....	27
Policejní spolupráce.....	27
Celní spolupráce.....	27
Civilní ochrana.....	28
Vnější vztahy v oblasti justice a vnitřních věcí.....	28
VNĚJŠÍ VZTAHY.....	28
Východní partnerství a Jižní koridor.....	28
Vztahy EU-Rusko.....	29
Transatlantické vztahy.....	29
Západní Balkán.....	29
Středomoří a Blízký východ.....	29
Ostatní regiony.....	30
Evropská bezpečnostní a obranná politika.....	30
Boj proti terorismu.....	31
Boj proti šíření zbraní hromadného ničení a kontrola vývozu zbraní.....	31
Lidská práva a transformační politika.....	31
Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc.....	32
Mezinárodní sankce a boj proti financování terorismu.....	33
SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA.....	33
Boj proti protekcionismu a snaha o další liberalizaci mezinárodního obchodu.....	33
Bilaterální obchodní vztahy.....	33
Odbourávání obchodních překážek.....	33
Financování obchodu.....	34

Úvod

Vnější a vnitřní okolnosti

První pololetí roku 2009 se zapíše do historie EU jako období náročných zkoušek vyplývajících ze složité ekonomické a politické situace. Členské státy Unie a jejich obyvatelé museli v těchto měsících čelit vážné hospodářské krizi, také situace na mezinárodní scéně byla zejména zkraje roku značně neklidná. Z těchto i řady jiných důvodů byly podmínky pro výkon českého předsednictví v Radě EU mimořádně ztíženy.

3 E a Evropa bez bariér

Česká republika si před začátkem předsednictví zvolila hlavní programové priority vyjádřené třemi „E“: Ekonomika, Energetika a Evropská unie ve světě. Okolnosti ukázaly, že šlo o témata navýsost aktuální a platná, a to nejen pro první polovinu roku 2009. Jde o oblasti, ve kterých bude i do budoucna nutné vyvíjet maximální společné úsilí, aby EU i v dobách nestability obstála a dokázala být pro své občany přínosem. EU a její členské státy by přitom měly v co největší míře využívat možností, které integrační projekt přináší, a společně pracovat na odstraňování překážek, které plnému využití tohoto potenciálu brání. V souvislosti s hospodářskou recesí a z ní vyplývající hrozbou protekcionistických nálad předsednické motto získalo nový význam a symboliku. Česká republika se ve funkci předsedy Rady EU a Evropské rady velmi intenzivně zasazovala o to, aby „Evropa bez bariér“ zůstala společnou hodnotou a cílem EU.

Institucionální reforma

Dalším významným úkolem českého předsednictví bylo přispět k zajištění budoucího stabilního institucionálního rámce pro rozšiřující se Unii. EU musí být schopna pružně a demokraticky fungovat a zároveň zaujímat na mezinárodním poli takové postavení, jaké odpovídá její politické a hospodářské kapacitě. V tomto směru odvedlo předsednictví velký kus práce při hledání společného řešení otázky dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy, tak aby mohla vstoupit v platnost do konce roku 2009. Schválení tzv. irských záruk na červnové Evropské radě 2009 otevřelo cestu k opakování referenda v Irsku a umožnilo tak dokončení její ratifikace ve všech sedmadvaceti členských státech. České předsednictví rovněž přistoupilo odpovědně k zahájení procesu jmenování Komise pro následující funkční období 2009-2014. Na červnové Evropské radě pod vedením premiéra J. Fischera se podařilo dosáhnout jednomyslné politické shody na J. M. Barrosovi jako kandidátovi na předsedu příští Komise. Zmocnění českého a navazujícího švédského předsednictví k vedení jednání o tomto kandidátovi s Evropským parlamentem dává předpoklad zachování institucionální kontinuity.

3 E - bilance

Konkrétní výsledky

Ve všech třech prioritních oblastech se předsednictví podařilo v průběhu prvního pololetí roku 2009 dosáhnout řady hmatatelných výsledků. V legislativní oblasti bylo díky úzké spolupráci se členskými státy a unijními institucemi, především s Evropským parlamentem, úspěšně dokončeno projednávání více než osmdesáti konkrétních opatření. V oblasti nelegislativní se rovněž podařilo dosáhnout řady významných úspěchů, ať už se jedná o zvládnutí krizových situací na poli zahraniční politiky a energetiky z počátku roku, odmítnutí ochrannářských tendencí, rozhodná opatření na podporu evropského hospodářství, kroky směřující k diversifikaci dodávek energií a ochraně klimatu či výsledky jednání s klíčovými partnery EU ve světě.

Ekonomika

Koordinovaný postup proti finanční a hospodářské krizi

V hospodářské oblasti české předsednictví reagovalo na aktuální problémy a hrozby vyplývající z finanční krize a hospodářské recese. EU výrazně pokročila v provádění Evropského plánu hospodářské obnovy jakožto hlavního nástroje při návratu k ekonomické prosperitě.

Na národní úrovni doposud členské státy schválily nebo ohlásily fiskální opatření, jejichž prostřednictvím bude – spolu s automatickými stabilizátory – na podporu ekonomiky EU v letech 2009-2010 vynaloženo přes 5 % celkového HDP. Zároveň členské státy opakovaně potvrdily své odhodlání respektovat pravidla jednotného vnitřního trhu, hospodářské soutěže a Paktu stability a růstu, zejména pokud jde o dlouhodobou udržitelnost veřejných rozpočtů.

Investice a finanční záruky k obnovení důvěry a stability

I v bankovním sektoru byla přijata účinná opatření - členské státy cestou záruk a rekapitalizací poskytly bankám potenciální podporu ve výši přesahující 30 % HDP EU, což výrazně přispělo ke stabilizaci finančního trhu a udržení toku úvěrů.

Pozitivním vzkazem z jarní Evropské rady bylo dosažení kompromisu ohledně balíčku ve výši 5 miliard eur určeného na projekty v oblasti energetiky, širokopásmového internetu a opatření souvisejících s prověrkou funkčnosti společné zemědělské politiky.

V souvislosti s řešením globální ekonomické krize má klíčový význam dohoda o příspěvku členských států EU k navýšení zdrojů Mezinárodního měnového fondu formou půjčky až do výše 75 miliard eur. Na červnové Evropské radě pak členské státy v zásadě potvrdily svou připravenost převzít v rámci spravedlivého rozdělení zátěže na globální úrovni svůj podíl na financování dalších případných potřeb MMF, pokud vyvstanou. Bylo rovněž dohodnuto zdvojnásobení limitu nástroje EU na pomoc platebním bilancím členských států mimo eurozónu z 25 miliard eur na 50 miliard eur.

Odmítnutí ochranných opatření

Během českého předsednictví bylo dosaženo zásadní shody na významu společného a koordinovaného postupu a jednoznačném odmítnutí protekcionismu jako prostředku boje s nebývalým hospodářským poklesem. EU tak prokázala, že je schopna velmi účinně reagovat na mimořádné situace, jakou je současná ekonomická krize. Bylo také opakovaně potvrzeno, že veškerá opatření na podporu ekonomik členských států nesmí způsobit narušení jednotného trhu a nesmí být na úkor ostatních členských zemí. Odmítnutí protekcionismu a dodržování pravidel hospodářské soutěže je nezbytným předpokladem k tomu, aby evropské hospodářství po odeznění krize fungovalo na zdravých základech.

Opatření pro zaměstnanost a ekonomický růst

V oblasti legislativních opatření se v rámci naplňování komunitární části Plánu obnovy podařilo českému předsednictví dosáhnout shody na možnosti uplatňovat snížené sazby DPH u místně poskytovaných služeb s vysokým podílem lidské práce. Tato dohoda je významným příspěvkem k udržení zaměstnanosti v nejzranitelnějších odvětvích ekonomiky a měla by pomoci především malým a středním podnikům. Jako součást opatření proti dopadům hospodářské a finanční krize byla také schválena úprava tří nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, která přispěje k urychlení čerpání prostředků z unijního rozpočtu, a revize nařízení o založení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Jejím cílem je efektivněji podpořit pracovníky, kteří přišli o zaměstnání v důsledku globalizace a celosvětové finanční a ekonomické krize.

Lepší regulace finančních trhů

Samostatnou kapitolu v boji se současnou finanční a hospodářskou krizí představují změny v regulaci finančních trhů a dohledu nad nimi. Během českého předsednictví bylo na cestě k obnovení důvěry na finančních trzích dosaženo velkého pokroku. Úspěchem je dojednání všech klíčových legislativních návrhů v oblasti finančních služeb, které si předsednictví stanovilo za svůj cíl - patří mezi ně zejména směrnice Solventnost II pro oblast pojišťovnictví, nařízení o ratingových agenturách, směrnice o kapitálových požadavcích bank, legislativa týkající se přeshraničních plateb v eurech a institucí elektronických peněz. Během českého předsednictví také na základě zprávy Skupiny na vysoké úrovni pro finanční dohled vedené Jacquesem de Larosièrem a Sdělení Komise k dohledu nad finančním trhem v EU proběhla zásadní debata na politické úrovni o celkové reformě regulace finančních institucí v EU a dohledu nad nimi. Členské státy v rámci této debaty dosáhly dohody o základních prvcích reformy, které by měly zajistit finanční stabilitu na úrovni ekonomik členských států i jednotlivých finančních institucí. Červnová Evropská rada potvrdila směr, kterým se vydala Komise při přípravě dalších legislativních návrhů. Podpora vyjádřená plánům Komise by měla vyústit v konkrétní legislativní návrhy na podzim tohoto roku.

Červnová Evropská rada poukázala na úspěšnost opatření reagujících na hospodářskou a finanční krizi. Zdůraznila také nutnost důsledně pokračovat v realizaci opatření stanovených v Evropském plánu hospodářské obnovy. Současně potvrdila potřebu důvěryhodné strategie ústupu od angažovanosti státu v ekonomice.

EU na mezinárodní scéně – summit G-20

EU reprezentovaná předsedou Evropské rady M. Topolánkem a předsedou Komise J. M. Barrosem také výrazně přispěla ke kvalitní přípravě a zdárnému průběhu londýnského summitu G-20, kde bylo dosaženo dohody o zásadním navýšení zdrojů Mezinárodního měnového fondu i prostředků vynakládaných prostřednictvím dalších mezinárodních institucí na boj s důsledky globální hospodářské recese. V rámci summitu byly také dohodnuty konkrétní kroky vedoucí k posílení finančního dohledu a regulace a byl potvrzen závazek předchozího washingtonského summitu zdržet se protekcionistických opatření. Silná pozice

EU, která vedla k celkovému úspěchu londýnské schůzky, byla zajištěna i díky společným závěrům, přijatým na jarní Evropské radě.

Energetika

Jednotný postup v plynové krizi

Lednová krize kolem dodávek ruského zemního plynu do Evropy byla vzhledem k velmi vážné situaci v některých členských státech skutečnou zkouškou jednoty a solidarity EU. Podařilo se docílit toho, že všichni unijní aktéři důsledně hovořili jedním hlasem. Také aktivní přístup a diplomatické nasazení českého předsednictví významně přispěly k tomu, že Rusko a Ukrajina nakonec vyřešily svůj vzájemný obchodní spor a dodávky plynu do Evropy byly obnoveny.

Energetická bezpečnost

S cílem omezit negativní dopady v případě opakování krizové situace z počátku roku se předsednictví v souladu se svým programem následně zaměřilo na koncepční kroky posilující ve středně a dlouhodobém horizontu energetickou bezpečnost celé EU. Financování konkrétních projektů na podporu energetické bezpečnosti bylo mimo jiné posíleno již dříve zmíněným rozhodnutím jarní Evropské rady, která v reakci na plynovou krizi schválila vynaložení téměř 4 miliard eur na projekty v této oblasti.

Summit Jižní koridor

Důležitým krokem k posílení energetické bezpečnosti EU byla maximální podpora všem aktivitám vedoucím k prohloubení diversifikace energetických zdrojů a přepravních tras prostřednictvím tzv. Jižního koridoru. České předsednictví pojalo Jižní koridor jako pás pro šíření prosperity, stability a bezpečnosti v oblasti Jižního Kavkazu, Střední Asie a Blízkého východu – jako novodobou hedvábnou stezku, po níž proudí zboží, lidé a technologie, a to oběma směry. Základními stavebními prvky při realizaci takto pojatého koridoru jsou primárně spolupráce na poli energetiky a sekundárně spolupráce na poli dopravy. Vyvrcholením těchto snah českého předsednictví bylo uspořádání summitu „Jižní koridor – nová hedvábná stezka“ v Praze, na kterém zástupci EU, některých producentů a tranzitních států podepsali společnou deklaraci vyjadřující konceptu Jižního koridoru podporu.

Strategický energetický přezkum

České předsednictví dokončilo diskusi o prioritách Druhého strategického energetického přezkumu, který informuje o hlavních výzvách energetické politiky EU a je zaměřen na energetickou bezpečnost, vnější vztahy a rozvoj infrastruktury. Výsledky této diskuse budou sloužit jako základ pro vytvoření druhého Akčního plánu pro energetiku.

Integrace a liberalizace trhu s energiemi

K utváření společné energetické politiky je nezbytný integrovaný a plně liberalizovaný vnitřní trh, jenž je současně nástrojem zvyšování energetické bezpečnosti v Evropě. Velkým úspěchem v tomto směru je schválení třetího liberalizačního balíčku, který přispěje k větší míře integrace, liberalizace a regionální spolupráce na energetickém trhu. Díky schválení tohoto souboru opatření dojde k významnému posílení nezávislosti, pravomocí a odpovědnosti energetického regulátora a také ochrany spotřebitele při současném respektování principu subsidiarity, tedy ponechání dostatečného prostoru pro rozhodnutí na úrovni členských států.

Zvyšování energetické účinnosti

Ke zvýšení energetické bezpečnosti rovněž významně přispívá podpora energetické účinnosti. Ta je jedním z cílů již zmiňované revize nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, která umožní financování investic do zvyšování energetické účinnosti a využití obnovitelných zdrojů ve stavbách pro bydlení. Českému předsednictví se také podařilo úspěšně dokončit jednání o revizi směrnice o ekodesignu.

Ochrana klimatu

EU na březnové i červnové Evropské radě také potvrdila své ambiciózní cíle v otázkách redukce emisí skleníkových plynů a financování mitigačních a adaptačních opatření v rozvojových zemích. Byly rovněž stanoveny jasné priority a cíle, které musí být splněny před konferencí OSN ke změnám klimatu v Kodani v prosinci tohoto roku.

Evropská unie ve světě

EU jako globální hráč

V současné době rostoucí mezinárodní ekonomické i politické nestability se také potvrzuje dlouhodobý předpoklad, že pokud chce EU obstát v celosvětové soutěži, musí se rozhodně chopit své role globálního aktéra a na poli mezinárodní politiky hrát takovou roli, která odpovídá jejímu hospodářskému a politickému potenciálu.

**Konflikt
v Gaze**

Samotný začátek předsednictví byl výrazně poznamenán ozbrojeným konfliktem v pásmu Gazy, který propukl na konci prosince 2008. Předsednictví neprodleně zahájilo jménem EU jednání s cílem zprostředkovat co nejrychlejší uzavření příměří. Úsilí vynaložené předsednictvím výrazně přispělo k uvolnění humanitárních koridorů a k následnému svolání dárcovské konference na podporu palestinské ekonomiky začátkem března v Šarm-aš-Šajchu včetně setkání Blízkovýchodního kvartetu.

**Východní
partnerství**

Zvláštní odpovědnost má EU vůči zemím ve svém bezprostředním sousedství. Chyběl jí však dosud koncept koherentní politiky východním směrem. Z tohoto důvodu české předsednictví investovalo mnoho energie a politického kapitálu do projektu Východního partnerství, který byl schválen na jarní Evropské radě a úspěšně zahájen na summitu v Praze. Spuštění tohoto projektu podpořeného částkou ve výši 600 milionů eur je důležitým krokem k vyšší míře angažovanosti EU vůči jejím východním sousedům, která skýtá přínos oběma zúčastněným stranám.

**Rozšiřování
EU**

Pokud jde o kvalitativně odlišný proces rozšiřování EU a snahu upevnit evropskou perspektivu zemí západního Balkánu, mělo předsednictví s ohledem na situaci v oblasti omezený manévrovací prostor. Navzdory pozastaveným přístupovým rozhovorům s Chorvatskem však i zde dosáhlo pokroku, zejména v procesu vízové liberalizace se zeměmi regionu, v oblasti regionální spolupráce a v otázce studentské mobility. České předsednictví zprostředkovalo předání přihlášky Černé Hory k posouzení Komisi a přijalo také přihlášku ke členství v EU ze strany Albánie. Ke konci předsednictví se podařilo dosáhnout určitého posunu i v jednání s Tureckem.

**Transatlantická
spolupráce**

Přední místo v zahraniční politice EU zaujímají vztahy s USA jakožto nejdůležitějším přirozeným partnerem a strategickým spojencem. Po nástupu nově zvoleného prezidenta do Bílého domu byly navázány kontakty s jeho administrativou a započata diskuse o intenzivní spolupráci umožňující společně čelit nejnaléhavějším globálním výzvám. Klíčovou událostí v tomto směru bylo historicky první setkání prezidenta Baracka Obamy se všemi lídry EU na neformálním summitu v Praze, které položilo solidní základy pro další prohloubení spolupráce mezi oběma břehy Atlantiku. Hlavními tématy jednání neformálního summitu byly otázky ekonomiky a hospodářské krize, energetiky, klimatických změn a dále bezpečnostní otázky související s vývojem v Afghánistánu, Pákistánu a Íránu. V oblasti transatlantických vztahů dále české předsednictví pokračovalo v intenzivní spolupráci s Kanadou, která byla završena oficiálním zahájením vyjednávání komplexní dohody o ekonomickém partnerství na květnovém summitu EU-Kanada v Praze.

Vyhodnocení pracovního programu

Všeobecné záležitosti

Institucionální uspořádání EU

Významným tématem první poloviny roku 2009 byl osud Lisabonské smlouvy. V návaznosti na závěry prosincové Evropské rady 2008 se předsednictví věnovalo hledání konkrétních řešení, která by zohledňovala obavy irských občanů vyjádřené v zamítavém referendu o Lisabonské smlouvě z června 2008 a umožnila úspěšně dokončit ratifikační proces v EU. Důležitým imperativem přitom bylo, aby toto řešení neměnilo v žádném případě Lisabonskou smlouvu samotnou a nevyvolalo tak nutnost její opětovné ratifikace. Výsledkem téměř půlročních vyjednávání, která vyvrcholila na zasedání Evropské rady ve dnech 18.-19. června 2009, bylo schválení balíku tzv. **irských záruk k Lisabonské smlouvě**. Jeho součástí je rozhodnutí hlav států a předsedů vlád 27 členských států EU ve vztahu k obavám irského lidu týkajícím se Lisabonské smlouvy, slavnostní prohlášení o právech pracujících, sociální politice a dalších otázkách a jednostranné prohlášení Irska, jež se týká jeho tradiční politiky vojenské neutrality. V politické rovině byl potvrzen i závazek přijatý již Evropskou radou v prosinci 2008, že vstoupí-li Lisabonská smlouva v platnost, bude přijato opatření zajišťující zachování člena Komise z každého členského státu i po roce 2014.

Obsahem výše zmíněného rozhodnutí, které je pro členské státy právně závazné, jsou záruky v oblastech práva na život, rodiny a vzdělání, zdanění a bezpečnosti a obrany. Tyto záruky však mají povahu pouze vysvětlujících ujištění, která nijak nemění Lisabonskou smlouvu. Předsednictví se tak podařilo vyjednat takový text, který při zohlednění zájmů ostatních zemí účinně reaguje na všechny irské obavy související s Lisabonskou smlouvou a zároveň nevyvolá potřebu znovuotevření ratifikace v kterémkoliv členském státě EU. Evropská rada současně přijala politický příslib, že ustanovení rozhodnutí budou při příštím rozšíření EU připojena prostřednictvím protokolu k zakládacím smlouvám. Schválené záruky umožní irské vládě vyhlásit na podzim tohoto roku o Lisabonské smlouvě opakované referendum, jehož kladný výsledek je nezbytným předpokladem pro vstup této smlouvy v platnost.

Dalším úspěchem v řešení institucionálních otázek bylo dosažení politické dohody o **kandidátovi na předsedu Komise** na období 2009-2014. Hlavy států a předsedové vlád se na zasedání červnové Evropské rady jednomyslně shodli na José Manuelu Durãu Barrosovi jako na osobě, kterou zamýšlejí na tento post nominovat. Předsednictví tak splnilo úkol vyplývající z prohlášení Evropské rady z prosince 2008 neprodleně po volbách do Evropského parlamentu v červnu 2009 zahájit proces jmenování nové Komise, zejména designaci jejího předsedy. Evropská rada rovněž udělila současnému a nastupujícímu předsedovi Evropské rady – českému a švédskému premiérovi – mandát k jednání o navrženém kandidátovi s Evropským parlamentem.

Červnový summit Evropské rady pod vedením českého předsednictví dále znovu potvrdil a upřesnil závazek obsažený v prohlášení o přechodných opatřeních týkajících se složení Evropského parlamentu z prosince 2008. Po splnění příslušných podmínek stanovených v uvedeném prohlášení tak v budoucnu mohou být učiněny nezbytné kroky k **navýšení počtu členů Evropského parlamentu** ze zemí, jimž Lisabonská smlouva garantuje oproti smlouvě z Nice vyšší počet europoslanců.

Rozšiřování EU

České předsednictví se zaměřilo na dosažení pokroku v přístupových jednáních s Chorvatskem a odblokování tohoto procesu s ohledem na slovinsko-chorvatský spor. V této souvislosti podpořilo předložení mechanismu arbitrážního řešení daného problému.

České předsednictví dále zprostředkovalo předání přihlášky Černé Hory k posouzení Komisi. Přijalo také přihlášku ke členství v EU ze strany Albánie. Projednání albánské přihlášky v Radě EU bude ale s ohledem na konání parlamentních voleb v Albánii (28. 6. 2009) na pořadu až během švédského předsednictví.

Za českého předsednictví také pokračovala jednání s Tureckem, které patří mezi strategické spojence EU. Předsednictví usilovalo o otevření nových vyjednávacích kapitol a o pokrok v kapitole Energetika. Bylo dosaženo konkrétního pokroku v přístupových jednáních otevřením nové kapitoly Daně.

Hospodářské a finanční záležitosti

Ozdravění finančních trhů a jejich rozvoj

S ohledem na aktuální hospodářskou a finanční krizi se sektor finančních služeb stal v průběhu předsednictví jednou z klíčových oblastí zájmu Společenství. Na nepříznivý vývoj reagovala EU zvýšenou legislativní i nelegislativních činností.

Významným tématem v oblasti finančních trhů byly otázky související s krizí a zajištěním koordinované reakce EU. Rada se pod vedením českého předsednictví věnovala situaci v bankovním sektoru a také obnovení toku úvěrů do reálné ekonomiky. V souvislosti s tím byly přijaty **závěry k bankovnímu kapitálu**. Rada v nich potvrdila, že prostředky, které banky obdržely v souvislosti s rekapitalizační činností vlád členských států, by neměly být interpretovány jako zvýšení požadavku na přiměřenost bankovního kapitálu, neboť hlavním cílem opatření je podpora úvěrů podnikům a domácnostem. Rovněž bylo dosaženo **dohody o společných principech nakládání se znehodnocenými aktivy**, které doplnily strategii pro podporu finančního sektoru přijatou v říjnu 2008. Tyto principy zahrnují konzistentní přístup k oceňování aktiv, sdílení rizika bankami, plnou transparentnost při současném zachování určité flexibility ve výběru opatření, zvolených aktiv a pečlivé sledování implementace opatření. Ministři věnovali pozornost i otázce účetních standardů vztahujících se k finančním nástrojům s cílem podpořit uplatňování obdobných pravidel v USA a v Evropě a za účelem zamezit možnému narušení rovných konkurenčních podmínek mezi americkými a evropskými bankami. Ministři financí vyslali jasný signál Radě pro mezinárodní účetní standardy (IASB), aby práce na revizi standardů pro finanční výkaznictví byla uspíšena tak, že nová úprava bude k dispozici již pro roční účetní závěrku za rok 2009.

Druhým stěžejním tématem pro české předsednictví byla problematika reformy dohledu nad finančním trhem v EU jako prevence opakování obdobné finanční krize v budoucnu. V návaznosti na úkol zadaný jarní Evropskou radou a doporučení skupiny Jacquesa de Larosièra proběhla v Praze na dubnovém neformálním setkání ministrů financí a guvernérů centrálních bank první hlubší diskuse o směřování připravované reformy dohledu nad finančním trhem v EU. Komise na konci května představila konkrétní návrhy reformy a českému předsednictví se podařilo na červnové Radě pro hospodářské a finanční záležitosti dosáhnout klíčové dohody na základních principech reformy. Členské státy se shodly na **vytvoření Evropské rady pro systémová rizika (ESRB)** – nového nezávislého orgánu, který bude dohlížet na makrofinanční stabilitu v EU, sledovat a vyhodnocovat rizika pro finanční stabilitu a v případě potřeby vydávat doporučení a varování. Na mikroúrovni bylo dohodnuto vytvoření Evropského systému orgánů dohledu nad finančním trhem (ESFS), přičemž páteř systému budou tvořit tři nové evropské orgány dohledu (ESAs) s vlastní právní subjektivitou, které vzniknou posílením a přeměnou Lamfalussyho výborů třetí úrovně (CEBS, CEIOPS, CESR). Úkolem ESFS bude harmonizace evropského dohledového rámce a konzistentní aplikace EU pravidel v členských státech EU. Červnová Evropská rada tyto základní prvky reformy potvrdila a vyzvala k rychlému přijetí příslušných legislativních návrhů. Na základě podpory vyjádřené členskými státy návrhům Komise lze předpokládat, že zásadní legislativní návrhy budou předloženy již na podzim tak, aby v platnost mohly vstoupit ještě v průběhu příštího roku. Evropská rada rovněž zdůraznila, že rozhodnutí evropských dohledových orgánů by neměla nijak zasahovat do povinností členských států ve fiskální oblasti.

Velkým úspěchem předsednictví je dojednání všech legislativních návrhů předložených v oblasti finančních služeb¹ během funkčního období dosavadního Evropského parlamentu. Jedná se o návrhy, které mají posílit stabilitu finančního systému v EU a přispět k další integraci a rozvoji evropského trhu finančních služeb:

Nařízení o ratingových agenturách je aktem nejen s evropským, ale s globálním přesahem. Nařízení upravuje podmínky pro registraci ratingových agentur v EU, pravidla pro vydávání ratingů, prevenci střetu zájmů a zvýšení transparentnosti agentur. Oproti původnímu návrhu Komise jsou součástí nařízení i pravidla vztahující se na mimoevropské agentury vydávající ratingy využívané finančními institucemi v EU a výkon dohledu formou kolegií dohledových orgánů. Dosažená dohoda je významným krokem k posílení transparentnosti finančních trhů EU.

Mezi klíčové priority patřila také **revize směrnice o kapitálových požadavcích bank (CRD)**, kterou se českému předsednictví podařilo úspěšně dojednat. Novela této směrnice představuje první významný příspěvek k důkladné revizi systému bankovní regulace a k odstranění jejích hlavních nedostatků, které se projeví v průběhu finanční krize. Novela zavádí přísnější pravidla pro velké angažovanosti, expozice,

¹ Dohodnuté kompromisní texty všech legislativních návrhů byly schváleny Evropským parlamentem, po legislativních, technických a lingvistických úpravách budou pouze formálně schváleny Radou EU.

větší harmonizaci hybridních kapitálových nástrojů a zásadním způsobem reviduje regulatorní rámec v oblasti sekuritizace.

Mimořádně náročnou agendou, kterou české předsednictví dovedlo k úspěšnému závěru, byla **směrnice Solventnost II**, která zavádí nový režim solventnosti pro oblast pojišťovnictví. Směrnice představuje zásadní reformu regulace pojišťovnictví a nahrazuje třináct dosavadních směrnic pro tento sektor jediným právním předpisem. Po náročných a obtížných vyjednáváních se předsednictví podařilo ukončit dvouleté vyjednávání o této směrnici.

Nařízení o přeshraničních platbách reaguje na rozvoj trhu přeshraničních plateb, zejména na vznik tzv. Jednotného evropského platebního prostoru (SEPA). Nové nařízení posílí ochranu práv spotřebitelů a podpoří rozvoj moderního a efektivního systému plateb v rámci EU. Nařízení rovněž rozšiřuje svoji působnost i na přeshraniční inkasní platby.

Předsednictví dokončilo projednávání **nové směrnice upravující vydávání elektronických peněz**. Podařilo se mu dosáhnout stanovených cílů - odstranění vysokých regulatorních bariér, bránících rozvoji trhu elektronických peněz v EU a nastavení přiměřených podmínek pro podnikání institucí elektronických peněz.

V neposlední řadě předsednictví dosáhlo shody mezi Radou a Evropským parlamentem ohledně **rozhodnutí o zřízení programu Společenství na podporu některých aktivit v oblasti finančních služeb, účetního výkaznictví a auditu**. Hlavním cílem tohoto návrhu je zajistit lepší fungování vnitřního trhu prostřednictvím zefektivnění procesu vytváření a aplikace komunitárních pravidel.

Makroekonomické a strukturální politiky

Předsednictví průběžně reagovalo na nové problémy vyžadující urychlené řešení. V souvislosti se zhoršující se makrofinanční situací některých zemí bylo na jarní Evropské radě i za přispění předsednictví dohodnuto **zdvojnásobení limitu nástroje EU na podporu platebních bilancí členských států EU stojících mimo eurozónu z 25 na 50 miliard eur**. Rada pro hospodářské a finanční záležitosti schválila příslušnou novelu nařízení na svém květnovém zasedání. Navýšení stropu rozšiřuje možnost EU účinně stabilizovat ekonomiky zasažené krizí. Pomoc z nástroje již čerpá Maďarsko a Lotyšsko, na květnovém setkání ministrů financí bylo podpořeno poskytnutí půjčky Rumunsku.

Jako součást opatření proti dopadům finanční krize byla uzavřena dohoda o **úpravě tří nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti** (obecné nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, nařízení k Evropskému fondu pro regionální rozvoj a nařízení k Evropskému sociálnímu fondu), která by měla přispět ke zjednodušení administrace a urychlení čerpání strukturálních fondů. Jednou z úprav nařízení je například rozšíření možnosti financování energeticky úsporných opatření v oblasti bydlení. Přestože byl na červnové Evropské radě zvláště zdůrazněn význam Evropského sociálního fondu, nedošlo k dohodě o dalších úpravách vedoucích k jeho pružnějšímu fungování.

Předsednictví věnovalo v Radě velkou pozornost **identifikaci hlavních výzev pro hospodářskou a rozpočtovou politiku v roce 2009** a formulaci vhodných politik a opatření v reakci na hospodářskou a finanční krizi. Pravidelný příspěvek Rady pro jarní Evropskou radu (tzv. dokument o klíčových otázkách - KIP) zaměřilo předsednictví na posílení stability finančních trhů a účinné provádění Plánu obnovy. Rada v něm potvrdila jak platnost Paktu stability a růstu, který poskytuje dostatečnou flexibilitu i v současné výjimečné situaci, tak odhodlání členských států zahájit co nejdříve konsolidaci veřejných rozpočtů. Odhodlání zachovat zdravé veřejné finance a Pakt stability a růstu potvrdila i červnová Evropská rada. V průběhu českého předsednictví byla zahájena procedura při nadměrném schodku se čtyřmi členskými státy, další země budou podrobeny prohloubenému rozpočtovému dohledu na švédského předsednictví. Ministři financí rovněž zdůraznili nutnost vyhnout se jakýmkoliv formám ochrannářství, dodržovat principy jednotného vnitřního trhu EU a hospodářské soutěže a pokračovat ve strukturálních reformách v souladu s Lisabonskou strategií.

V rámci přípravy na březnové zasedání Evropské rady schválila Rada závěry k **jednotnému vnitřnímu trhu EU** a závěry ke **snížení administrativní zátěže**. Ministři financí se shodli na tom, že je třeba pokračovat ve zkvalitňování a rozšiřování spektra služeb poskytovaných v rámci jednotného vnitřního trhu i při současném nepříznivém makroekonomickém vývoji. Fungující vnitřní trh je nezbytnou podmínkou pro posilování konkurenceschopnosti, odolnosti a růstového potenciálu evropských ekonomik. Snížení administrativní zátěže pak představuje stěžejní prvek obnovené Lisabonské strategie a současně může zmírnit dopady krize fiskálně neutrálním způsobem.

Mezi prioritní témata předsednictví patřila i **dlouhodobá udržitelnost a kvalita veřejných financí**. Ministři financí se shodli, že současná recese a nepříznivý hospodářský výhled ještě zvyšují naléhavou potřebu řešit dopady stárnutí evropské populace na výkon hospodářství a veřejné finance zemí EU. Rada znovu potvrdila závazek k dalším důchodovým a zdravotním reformám, ke strukturálním reformám a k obezřetné fiskální politice.

Důležitým tématem, kterému se předsednictví v kontextu přípravy budoucí společné pozice EU pro prosincovou konferenci OSN o změně klimatu v Kodani věnovalo, bylo mezinárodní **financování opatření boje proti klimatickým změnám**. Důležitý krok učinili ministři financí na svém červnovém jednání, kdy se shodli na konkrétních aspektech finanční architektury na podporu klimatických politik a na hlavních principech globálního rozdělení nákladů této podpory, kterými jsou schopnost platit (daná ekonomickou úrovní) a odpovědnost za vypouštěné emise. Závěry Rady ECOFIN následně podpořila červnová Evropská rada. EU tak vyjádřila připravenost posílit a současně zprůhlednit finanční toky v této oblasti a zasazovat se o spravedlivé rozdělení břemene, které boj s klimatickou změnou přináší a vyslala tak v rámci nadcházejícího mezinárodního vyjednávání důležitý signál směrem ke třetím zemím.

Mezinárodní spolupráce

V oblasti mezinárodní spolupráce se předsednictví intenzivně zabývalo přípravou společné pozice EU na **summit G20 v Londýně**, kde Česká republika jako předsednická země zastupovala Evropskou unii **dne 2. dubna**. Za nejvýraznější výsledek summitu, k němuž EU rozhodující měrou přispěla, lze považovat dohodu na ztrojnásobení zdrojů Mezinárodního měnového fondu. Představitelům EU se též do velké míry podařilo prosadit svou vizi, pokud jde o regulaci finančního trhu.

Ministři financí a guvernéři centrálních bank G20 se již tradičně sešli i na okraj **jarního zasedání MMF**. Cílem jejich jednání bylo diskutovat hlavní témata pro pokračování fóra G20 a výsledky dubnového summitu v Londýně, v oblasti posílení mezinárodních finančních institucí a stabilizace finančního systému. Účastníci se shodli, že prioritami pro implementaci opatření v rámci G20 je (i) dokončení navýšení zdrojů MMF, (ii) urychlení legislativních změn v oblasti finanční regulace a dohledu, a (iii) zajištění konsistentních makroekonomických politik v mezinárodním kontextu.

Boj proti daňovým únikům a modernizace daňových pravidel

V návaznosti na úkol, zadaný prosincovou Evropskou radou v rámci Plánu obnovy, umožnit členským státům, které si to přejí, uplatňovat v některých odvětvích **snížené sazby DPH**, zahájilo předsednictví v lednu debatu o aplikaci snížených sazeb DPH na služby s vysokým podílem lidské práce. Velmi obtížná jednání ministrů, která proběhla opakovaně i na dalších dvou setkáních Rady, vyústila v uzavření politické dohody a následné přijetí směrnice, poskytující všem členským státům trvalou možnost uplatňovat snížené sazby DPH u místně poskytovaných služeb náročných na lidskou práci.² Toto opatření by mělo podpořit zaměstnanost v sektorech ohrožených finanční krizí. Předsednictví se tak podařilo uzavřít jednu z dlouholetých diskusí probíhajících na půdě Rady.

Prioritou předsednictví v oblasti daní byl **boj s daňovými úniky** – ministři financí schválili změnu směrnice o společném systému DPH, pokud jde o **daňové úniky spojené s dovozem zboží**. Pokud se jedná o přímé daně předsednictví se věnovalo **řádné daňové správě a boji proti daňovým podvodům**. V neposlední řadě pokročilo ve vyjednávání směrnic o zdanění příjmů z úspor, směrnice o administrativní spolupráci v oblasti daní a směrnice o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek. V červnu se ministři financí shodli na dodržování standardu OECD pro výměnu daňových informací na vyžádání a jeho aplikaci v rámci EU i ve vztahu ke třetím zemím. Předsednictví se též zaměřilo na další postup v jednání s **Lichtenštejnem o dohodě o boji proti podvodům**. Díky úsilí předsednictví se podařilo nalézt řešení umožňující Komisi dosáhnout v jednání s lichtenštejnskou stranou lepší výměny informací a s tím související zamezení daňovým únikům prostřednictvím lichtenštejnských nadací.

Předsednictví vedlo diskuse i o návrhu na **zdanění tabákových výrobků spotřební daní**. Pokud jde o technické otázky návrhu, dosáhlo dohody ke všem diskutovaným tématům. V otázce navyšování minimálních sazeb daně z cigaret a ostatního tabáku ke kouření se vzhledem k rozdílným pozicím některých členských států nepodařilo prozatím politické dohody dosáhnout.

Schválena byla též **technická novela směrnice o DPH** týkající se zejména místa zdanění u dodání plynu a elektřiny a systému odpočtů daně při užívání majetku pro podnikatelské a soukromé účely.

² Restaurační a kadeřnické služby, opravy a renovace soukromých obytných budov, domácí pečovatelské služby, čištění oken a úklid v domácnostech, opravy obuvi, koženého zboží a bytového textilu a knihy na veškerých nosičích.

Předsednictví pokračovalo i v projednávání legislativních návrhů zabývajících se zacházením s pojišťovacími a finančními službami z hlediska DPH.

Konkurenceschopnost

Lisabonský proces

V souvislosti s hospodářským zpomalením nabývá stále většího významu **Lisabonská strategie** jako soubor nástrojů pro **posílení konkurenceschopnosti a odolnosti evropské ekonomiky**. Závěry jarní Evropské rady kromě jiného zdůraznily nutnost respektovat dlouhodobé cíle Strategie při provádění krátkodobých opatření reagujících na negativní vývoj hospodářství. Zároveň byly deklarovány prioritní oblasti, kde by měl být učiněn další pokrok. Jedná se zejména o zvýšení a zefektivnění investic do výzkumu a vývoje, vzdělávání a inovací v rámci posilování znalostního trojúhelníku.

Budoucnost Lisabonské strategie po roce 2010, celkové zkvalitnění její realizace, zapojení všech relevantních aktérů, zlepšení implementačního procesu a diskuze o provázanosti krátkodobých opatření a dlouhodobých priorit Strategie patřily mezi hlavní témata dubnového **setkání Národních lisabonských koordinátorů** v Praze, kterému předsedal J. M. Barroso. Národní lisabonské koordinátory potvrdili, že současný ekonomický vývoj je hlavní výzvou pro realizaci takových opatření, jež napomohou přeměnit Evropu na inovativní ekonomiku s vysoce kvalifikovanou pracovní silou.

Vnitřní trh

Přestože vnitřní trh tvoří základ integračního procesu, nejedná se o dobudovaný projekt. Rezervy existují zejména v oblasti přeshraničního poskytování služeb, přičemž právě tento sektor se podílí z drtivé většiny na tvorbě hrubého domácího produktu napříč Evropskou unií. Větší trh umožní firmám realizovat větší úspory z rozsahu a větší konkurence přinese výhody i pro spotřebitele. Předsednictví v duchu svého motto aktivně podporovalo iniciativy vedoucí k odbourání bariér na vnitřním trhu. Rada pro konkurenceschopnost přijala závěry k **revizi strategie vnitřního trhu**, která byla jedním z příspěvků předsednictví k vyhodnocení pokroku dosaženého v této v oblasti.

V rámci doprovodných akcí zorganizovalo předsednictví ve spolupráci s Komisí dvě konference věnující se problematice vnitřního trhu. Konference **„Rozšíření EU - 5 let poté“** potvrdila jednoznačně převažující pozitivní ekonomické důsledky „východního“ rozšíření pro všechny členské státy i pro globální postavení EU jako celku. V návaznosti na závěry konference „Rozšíření EU - 5 let poté“ se ministři financí na dubnovém a ministři zodpovědní za oblast konkurenceschopnosti na květnovém neformálním zasedání v Praze shodli, že historicky největší rozšíření Evropské unie před pěti lety bylo úspěšné jak z politického tak z hospodářského hlediska a že díky vysokému stupni integrace již ztratilo smysl rozlišování členských států na „staré“ a „nové“. Uvedené poznatky následně stvrdila Rada ve svých závěrech. Druhou konferencí byla **Konference o budoucnosti služeb na vnitřním trhu**, která se věnovala implementaci směrnice o službách.

Existence dynamického vnitřního trhu je podmíněna funkčním systémem norem a požadavků, kladených na výrobky. České předsednictví proto aktivně **podpořilo revizi předpisů upravujících některé technické požadavky na výrobky** v rámci procesu technické harmonizace, které směřují ke zjednodušení právního prostředí, přispívají k posílení odpovědnosti výrobce a prvků tržní kontroly a usnadňují tak volný pohyb zboží.

Za přispění českého předsednictví byl schválen návrh **nařízení o kosmetických přípravcích** zajišťující vysokou úroveň bezpečnosti kosmetických přípravků prostřednictvím zvýšení odpovědnosti výrobců a posílení kontrol na vnitřním trhu při současném omezení administrativní zátěže.

V neposlední řadě bylo schváleno i **nařízení o požadavcích na schválení typu z hlediska všeobecné bezpečnosti motorových vozidel** stanovující harmonizovaná pravidla týkající se konstrukce motorových vozidel pokud jde o povinnou montáž některých vyspělých bezpečnostních prvků a zavádějící opatření pro snížení hluku vozidel a snižování emisí CO₂ pomocí úprav v oblasti pneumatik.

Během českého předsednictví došlo k dohodě mezi Radou a Evropským parlamentem, který schválil návrh **směrnice o strojních zařízeních pro aplikaci pesticidů** upravující požadavky na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů s cílem zajistit snížení negativních dopadů pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí způsobených používáním těchto zařízení.

Během předsednictví se podařilo dokončit projednávání **směrnice o zjednodušení transferů produktů pro obranné účely uvnitř společenství**, což je významným krokem ke zvýšení konkurenceschopnosti evropského obranného průmyslu. Přínosem je především zjednodušení licenčních režimů.

Hospodářská soutěž

Přestože je tato oblast v pravomoci Evropské komise, předsednictví při každé příležitosti zdůrazňovalo nutnost respektovat pravidla hospodářské soutěže při koncipování protikrizových opatření. V úzké spolupráci s Komisí vznikl například **společný rámec pro schémata obnovy vozového parku** (tzv. „šrotovné“) či **revize rámce pro poskytování státní podpory malým a středním podnikům**. Podařilo se zvládnout enormní tlak, pod kterým se ocitly samy základy vnitřního trhu. Vrcholní představitelé EU opakovaně potvrdili, že plné využití potenciálu, který vnitřní trh nabízí je jedním ze způsobů, jak zmírnit dopady ekonomické krize.

Pokud se jedná o hospodářskou soutěž bylo dosaženo schválení **dohody o spolupráci mezi EU a vládou Korejské republiky ve věcech protisoutěžního jednání**. Jde o tzv. dohodu první generace, v jejímž rámci dochází k výměně informací o protisoutěžních praktikách podniků signatářských zemí, přesněji takových informací, které nemají charakter tajných nebo citlivých. Dohoda o spolupráci umožní zlepšení koordinace při odhalování a pronásledování závažných protisoutěžních praktik na globální úrovni.

Lepší regulace

Klíčovým faktorem zvyšování konkurenceschopnosti je snižování regulatorní a administrativní zátěže, což by mělo usnadnit podnikání především malým a středním podnikům. Evropská rada již v minulosti schválila cíl snížit administrativní zátěž podnikatelské sféry o 25 % do roku 2012. Rada členských států již realizuje vlastní národní plány na redukcii nadbytečné administrativy plynoucí z jejich legislativy. V reakci na 3. strategický přezkum agendy lepší regulace, představený Komisí v lednu 2009, prezentovalo předsednictví **zprávu o pokroku agendy Lepší regulace**, na níž Rada navázala v květnu schválením závěrů **k agendě lepší regulace**. Tyto závěry podtrhly hlavní sdělení spočívající v naléhavosti uplatňování principů pro zlepšení regulatorního prostředí, a to zejména ve světle stávající hospodářské situace a s ohledem na nutnost pokračování této agendy i po nástupu nové Komise.

Rada také schválila nové přístupy v oblasti monitorování pokroku při naplňování výše uvedeného redukčního cíle na snížení administrativní zátěže, a to v podobě pravidelných ročních zpráv předkládaných Komisí jarní Evropské radě. Současně Rada vyzvala Komisi k předložení redukčních návrhů ve všech prioritních oblastech do vypršení jejího stávajícího mandátu. Komise byla také vyzvána k předkládání přehledné a detailní prezentace propočtů předpokládané administrativní zátěže při přípravě nových legislativních návrhů. Rada dále přijala závazek detailně se seznamovat s hodnoceními dopadů, a to již v raných fázích přípravných prací, když Komise každoročně prezentuje tzv. cestovní mapy (*roadmaps*) k jednotlivým návrhům v rámci svého legislativního a pracovního programu.

Výzkum a vývoj, inovace

Předsednictví ve spolupráci s generálním sekretariátem Rady vypracovalo text za oblast výzkumu a vývoje pro **Dokument o klíčových otázkách** (Key Issues Paper), který sloužil jako základ pro diskusi na pracovní skupině a posléze byl schválen na březnové Radě pro konkurenceschopnost. Hlavním poselstvím, jež jednohlasně podpořily všechny členské státy, bylo, že i přes období ekonomické recese by úroveň výdajů na výzkum a vývoj měla být alespoň zachována. Dále byl vysloven požadavek na efektivní využívání a hodnocení využití těchto investic.

Na květnovém jednání Rady pro konkurenceschopnost byla nalezena politická dohoda o **návrhu Nařízení o právním rámci Společenství pro evropské konsorcium výzkumných infrastruktur (ERIC)**, které má bezprostřední vliv na budoucnost výstavby velkých výzkumných infrastruktur v Evropě. Cílem návrhu bylo ustanovit novou právní formu výzkumné infrastruktury na evropské úrovni a také dosáhnout, aby nově založené výzkumné infrastruktury mohly získat status mezinárodní organizace a byly tak osvobozeny od platby DPH. Ve svých závěrech se Rada zabývala i výstavbou velkých infrastruktur v kontextu regionálního rozvoje. Kromě zlepšení řízení a hodnocení infrastruktur výzkumu se závěry k tomuto tématu týkají také nerovnoměrného rozložení těchto zařízení v rámci Evropy. Rada se dále zabývala efektivitou investic do výzkumu v kontextu závěrů týkajících se hodnocení dopadů rámcových programů a také problematikou rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu.

V návaznosti na výsledek jednání prosincové Rady pro konkurenceschopnost, kde byly přijaty závěry Rady k Lublaňskému procesu – **VIZE ERA 2020**, přijala Rada v květnu **závěry k realizaci ERA**, jejichž

přílohou je i zpráva o jejím aktuálním stavu a nástrojích výzkumu pro realizaci ERA. V neposlední řadě obsahuje i návrhy kroků k uskutečnění této VIZE vypracované českým předsednictvím. Švédsko v této souvislosti deklarovalo svoji připravenost převzít štafetu v rámci svého předsednictví a rozpracovat další kroky v souvislosti s budoucím řízením Evropského výzkumného prostoru.

Během předsednictví se uskutečnilo již šesté **zasedání Rady pro vesmír**. Její členové kladli velký důraz na nutnost posílení inovací a výzkumu v souvislosti s kosmickými aktivitami, na vliv těchto aktivit na zvýšení konkurenceschopnosti, na nutnost spolupráce s malými a středními podniky a na bezodkladnou implementaci programu Globálního monitoringu životního prostředí a bezpečnosti, jehož strategickým cílem je docílit harmonizace mezi rozdílnými národními standardy v oblasti globálního monitoringu životního prostředí a bezpečnosti v rámci celé EU. Přínos kosmického výzkumu pro rozvoj inovací a konkurenceschopnosti v kontextu Evropského plánu ekonomické obnovy byl potvrzen i v rámci přijetí stejnojmenného usnesení Radou pro konkurenceschopnost. V oblasti inovací schválila květnová Rada pro konkurenceschopnost zprávu předsednictví o pokroku v inovacích, která shrnuje a hodnotí aktivity realizované v rámci plnění Evropské inovační strategie.

Předsednictví se podařilo nalézt shodu mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí v případě návrhu na zřízení **Evropského metrologického výzkumného programu**, který má spojit 22 národních metrologických výzkumných programů s cílem zvýšit účinnost a efektivnost veřejného výzkumu v oblasti metrologie.

Politika malých a středních podniků

Malé a střední podniky jsou páteří ekonomiky EU a zároveň významným tvůrcem pracovních míst. Činnost předsednictví v této oblasti vycházela z **implementace Evropského aktu pro malé a střední podniky**. Za účelem podpory malých a středních podniků v době ekonomické krize předsednictví projednávalo několik legislativních aktů. Českému předsednictví se například podařilo dosáhnout shody v případě **směrnice o snížených sazbách DPH na místně poskytované služby s vysokým podílem lidské práce**. Předsednictví dále pokračovalo v projednávání **nařízení o statutu evropské soukromé společnosti** a zahájilo projednávání návrhu na změnu **směrnice o opožděných platbách**, jejímž cílem je revidovat postup proti opožděným platbám v obchodních transakcích mezi podniky i mezi orgány veřejné správy a podniky.

Právo společností

Předsednictví pokračovalo ve vyjednávání návrhu nařízení o **evropské soukromé společnosti** s cílem nabídnout malým a středním podnikům na úrovni EU jednotnou formu společnosti, která jim umožní využít jejich potenciál a snadněji rozvíjet přeshraniční aktivity.

Předsednictví se rovněž zaměřilo na modernizaci a zjednodušení podnikatelského prostředí pro společnosti. Podařilo se dosáhnout shody nad návrhem **zjednodušení 3. a 6. směrnice**, který omezuje požadavky na předkládání zpráv a dokumentaci v případě fúzí a rozdělení. Možná úspora pro společnosti činí až 165 mil. eur ročně.

Ochrana práv duševního vlastnictví

V oblasti **průmyslového vlastnictví** pokračovala diskuse o návrhu na vytvoření **jednotného patentového soudnictví** na základě dvou po sobě jdoucích dokumentů předsednictví. Dále bylo projednáno doporučení Radě, kterým se Komise zmocňuje zahájit jednání s cílem přijmout dohodu (negociační mandát). Úspěchem bylo přijetí principiální dohody na Radě pro konkurenceschopnost dne 28. května ohledně **oslovení Evropského soudního dvora se žádostí o posouzení slučitelnosti zamýšlené dohody o jednotném patentovém soudnictví s ustanoveními Smlouvy o ES**. Jde o významný příspěvek k pokroku v jednání o patentovém soudnictví. V oblasti **patentu Společenství** bylo projednávané revidované a doplněné znění návrhu nařízení a proběhla diskuse o posílení spolupráci patentových úřadů v rámci patentů Společenství. Pozornost byla dále zaměřena na ekonomické aspekty patentů Společenství a patentového soudnictví.

V březnu přijala Rada pro konkurenceschopnost rezoluci stanovující **akční plán pro boj proti porušování práv duševního vlastnictví pro období 2009 - 2012**. Dokument vypracovaný českým předsednictvím navrhuje akce v oblastech legislativy, operativní spolupráce mezi celními správami v rámci EU a třetími zeměmi, mezinárodní spolupráce, spolupráce s majiteli práv i komunikace a vztahu s veřejností s cílem zlepšit situaci ve vymáhání práv duševního vlastnictví. Akční plán by měl přispět ke zlepšení efektivity boje proti porušování práv duševního vlastnictví v EU.

Dále byly českým předsednictvím vypracovány uživatelské požadavky na **nový informační systém** (COPIS), který zlepší výměnu a sdílení informací potřebných pro přijímání opatření na úrovni Společenství zaměřených na ochranu práv duševního vlastnictví. Komise tento návrh akceptovala a systém by měl být plně funkční v roce 2012.

Ochrana spotřebitele

Cílem českého předsednictví v oblasti ochrany spotřebitele bylo dosažení maximálního pokroku v projednávání návrhu **směrnice o právech spotřebitelů**. Návrh slučuje čtyři stávající směrnice a jeho účelem je přispět k odstranění překážek na vnitřním trhu, zejména pak v přeshraničním nakupování. Po složitých jednáních se předsednictví podařilo vypracovat první konsolidované znění návrhu.

Dále předsednictví vyjednalo mandát pro Komisi k zahájení jednání se Spojenými státy americkými o uzavření smlouvy o spolupráci při vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele.

Průmysl

V první polovině roku pocítila dopady krize i klíčová odvětví evropského hospodářství. Vzhledem k rostoucímu ohrožení především automobilového průmyslu vyzvalo předsednictví Komisi, aby zaujala stanovisko k dopadům krize v tomto odvětví a k opatřením přijatým členskými státy na oživení poptávky. Komise vydala v únoru **sdělení „Reakce na krizi v evropském automobilovém průmyslu“**, ve kterém stanovila významný rámec pro opatření na podporu automobilového průmyslu, včetně posílení evropské koordinace programů na obnovu vozového parku.

Debata o podpoře automobilového průmyslu proběhla jak na mimořádné březnové Evropské radě, tak na jarní Evropské radě. Komise byla vyzvána, aby jako součást evropského rámce, který pro toto odvětví vymezila, zajistila rychlé a účelné vzájemné předávání informací o připravovaných vnitrostátních opatřeních a pečlivě monitorovala opatření přijatá ve třetích zemích. Rada pro konkurenceschopnost v březnu projednala a přijala **závěry Rady ke krizi v automobilovém průmyslu zformulované předsednictvím**.

Mezi úspěchy předsednictví patří přijetí závěrů **„Integrovaný přístup ke konkurenceschopné a udržitelné průmyslové politice v Evropské unii“** Radou pro konkurenceschopnost v květnu. Předsednictví se podařilo nalézt shodu s tím, že byla zdůrazněna nutnost respektovat pravidla vnitřního trhu a státní pomoci i nutnost důsledného hodnocení dopadů legislativy na konkurenceschopnost. Členské státy potvrdily naléhavost opatření na podporu průmyslu a nezbytnost strukturálních změn s cílem předejít možnému opakování krize.

Zjednodušení celního řízení

Na březnovém zasedání Rady pro hospodářské a finanční záležitosti byla členskými zeměmi podepsána **Úmluva o centralizovaném celním řízení**. Tato úmluva stanoví pravidla pro přerozdělení poměrné části vybraného cla, která zůstává v národním rozpočtu, mezi zainteresované členské země. Tím je splněn předpoklad pro zavedení centralizovaného celního řízení, které zjednoduší celní procedury a sníží administrativní náklady spojené s celním řízením.

Statistika

Během předsednictví došlo k dohodě mezi Evropským parlamentem a Radou ohledně revize **nařízení o statistice Společenství o informační společnosti**, které zajistí poskytování potřebných statistických údajů o využívání informačních a komunikačních technologií při zachování úrovně zpravodajské zátěže respondentů a národních statistických úřadů. Dalším schváleným předpisem je **nařízení o statistice plodin**. Toto legislativní opatření má velký význam pro řízení a vyhodnocování společné zemědělské politiky. Na úrovni pracovní skupiny Rady bylo dosaženo dohody před závěrečnými úpravami textu novelizace **nařízení o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou**. Systém statistik shromažďovaných v rámci Evropského systému centrálních bank je vedle systému národních statistických orgánů druhým pilířem evropských statistik.

Energetika

Energetická strategie

Jedním z ústředních témat českého předsednictví byla energetická bezpečnost. Lednová plynová krize potvrdila význam společného postupu EU v této oblasti a nutnosti posílení národních politik. Za přispění českého předsednictví se podařilo vyřešit obchodní spor Ruska s Ukrajinou a obnovit dodávky plynu do Evropy.

Téma energetické bezpečnosti dominovalo i únorovému jednání Rady pro energetiku, kde byl schválen **2. strategický energetický přehled**. Tento dokument stanovuje hlavní výzvy a priority v oblasti energetiky EU v krátkodobém a dlouhodobém horizontu. Hlavní důraz je kladen na následující oblasti: diversifikaci dodávek a požadavky na infrastrukturu, vnější energetické vztahy, zásoby ropy a plynu, mechanismy reakce na krizové stavy, energetickou účinnost a optimální využití domácích zdrojů EU. V rámci tohoto přehledu bylo definováno šest prioritních projektů z oblasti infrastruktury – plán připojení Pobaltí, Jižní koridor, budování terminálů pro zkapalněný plyn (LNG), Středomořský okruh, propojení přenosové a přepravní infrastruktury ve směru sever – jih a stavba pobřežních větrných elektráren.

Vnitřní trh s elektřinou a plynem

Integrovaný a plně liberalizovaný vnitřní trh je nezbytným předpokladem budoucí společné energetické politiky a současně nástrojem zvyšování energetické bezpečnosti v Evropě. Předsednictví se v tomto ohledu podařilo sjednat dohodu o **třetím liberalizačním balíčku**, jenž obsahuje dvě směrnice a tři nařízení v oblasti elektřiny a plynu. České předsednictví vyjednalo možnost tří rozdílných variant vlastnického oddělení přenosu/přepravy od ostatních činností energetických společností v oblasti elektřiny i plynárenství. Součástí balíčku je zřízení **Agentury pro spolupráci energetických regulátorů (ACER)**, kde bylo dosaženo kompromisu v otázce rozdělení pravomocí mezi ACER a národními regulačními orgány. Tato dohoda přispěje k větší míře integrace, liberalizace a regionální spolupráce na energetickém trhu.

Energetická bezpečnost

České předsednictví se věnovalo více aspektům energetické bezpečnosti, a to jak otázce zajištění investic do energetických projektů, tak poskytnutí prostoru pro jednání o dalších možnostech mezinárodní spolupráce s třetími zeměmi – producenty a tranzitéry energie a energetických surovin.

V oblasti investic bylo rozhodující přijetí Plánu hospodářské obnovy Evropy, který počítá s finančními prostředky na posílení energetické bezpečnosti EU; z celkových finančních prostředků ve výši 5 miliard eur bude investováno **3,98 mld. eur do energetických projektů**, tj. do projektů v oblasti energetické infrastruktury (mj. plynové zásobníky, energetické interkonektory, projekt Nabucco), pobřežní větrné energie a zachycování a ukládání CO₂.

Za účasti českého předsednictví, Komise a budoucího švédského předsednictví se na konci dubna konalo v Moskvě čtvrté zasedání **Stálé rady pro partnerství EU – Rusko v oblasti energetiky**. Jednání bylo věnováno i posílení vzájemného energetického dialogu a zlepšení vztahů a porozumění v oblasti energetiky v blízké budoucnosti. Během jednání bylo dosaženo i pokroku v oblasti společné iniciativy ve formě mechanismu včasného varování a byla zachována platnost dohody o monitorovací misi pro sledování toků zemního plynu z Ruska do EU přes území Ukrajiny.

Zásadním krokem směrem k posilování energetické bezpečnosti EU prostřednictvím diversifikace energetických dodavatelů a přepravních tras bylo uspořádání summitu **„Jižní koridor – Nová hedvábná stezka“** dne 8. května 2009, na němž byla podepsána společná deklarace mezi EU a Ázerbajdžánem, Gruzií, Tureckem a Egyptem, která se má stát základem pro intenzivnější spolupráci mezi regiony i mezi jednotlivými státy. Zástupci Kazachstánu, Turkmenistánu a Uzbekistánu vyjádřili projektu Jižního koridoru podporu a souhlasili se jmenovitým zařazením svých zemí do deklarace.

Na konci května se v Praze konalo 4. plenární zasedání **Evropského jaderného fóra ENEF 2009**, které vzniklo jako platforma pro diskusi o příležitostech a rizicích při využívání jaderné energie. Předmětem jednání byly zprávy a návrhy z pracovních skupin týkající se transparentnosti, rizik a příležitostí v oblasti jaderné energetiky. V závěrech fóra byla mj. zdůrazněna úloha vědy a výzkumu při zabezpečení dalšího rozvoje jaderné energetiky.

V oblasti jaderné energetiky byla během českého předsednictví přijata **směrnice o jaderné bezpečnosti**, kterou se zřizuje rámec Společenství pro jadernou bezpečnost. Schválení této směrnice přispěje k udržení vysoké úrovně bezpečnosti jaderných zařízení provozovaných v členských státech a jejímu dalšímu zvyšování.

Na Radě pro energetiku dne 12. června 2009 byla díky aktivitě českého předsednictví dosažena politická dohoda o **směrnici o udržování minimálních zásob ropy a ropných produktů**.

Energetika byla též na programu mnoha jiných summitů či ministerských setkání s třetími zeměmi, zejména s Ruskem (Chabarovsk 21. – 22. května), Japonskem (Praha 4. května), Kanadou (Praha 6. května), Čínou (Praha 20. května), Koreou (Soul 23. května), Pákistánem (Praha 13. března), Skupinou Rio (Praha 13. května), ASEM (Hanoj 23.-24. května), zeměmi střední Asie (Dušanbe 29.-30. května), Nigérií (Praha 9. června), Západoafrickými státy (Lucemburk 16. června) a s Organizací zemí vyvážejících ropu OPEC (Vídeň 23. června).

Energetická účinnost a nízkouhlíkové zdroje energie

V rámci zvyšování energetické účinnosti a hospodárnosti pokračovalo předsednictví v projednávání konkrétních opatření zaměřených na snížení spotřeby. Bylo úspěšně uzavřeno jednání o **revidované směrnici o ekodesignu**, na níž se shodly členské země během francouzského předsednictví. Dne 12. června 2009 byla na jednání Rady pro energetiku přijata zpráva o pokroku ke třem legislativním návrhům v oblasti energetické účinnosti, konkrétně k **návrhu směrnice o energetické náročnosti budov, návrhu směrnice o energetickém štítkování a návrhu směrnice o štítkování pneumatik**. Na této agendě bude dále pracovat švédské předsednictví.

Doprava

Optimalizace fungování vnitřního trhu v dopravě

Předsednictví se podařilo dosáhnout shody u **balíčku Jednotného evropského nebe**. Jedná se o dva předpisy v oblasti letecké dopravy, které přispějí k zefektivnění fungování vnitřního trhu Společenství a k udržitelnému a bezpečnému rozvoji letecké dopravy. **Revize nařízení definujících koncept Jednotného evropského nebe** a novela **nařízení o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA)** reagují na aktuální nedostatky v oblasti uspořádání letového provozu a poskytování letových navigačních služeb, zavádí systém regulace výkonnosti na základě stanovených cílů, podporují vznik nových technologií a tím přispějí k dosažení rovnováhy mezi kapacitou letišť a vzdušného prostoru. Nově zavedená opatření by měla zkrátit dobu letu a snížit tak spotřebu pohonných hmot i emise.

České předsednictví dosáhlo dohody ohledně **revize programu Marco Polo II**, což by mělo evropským dopravcům usnadnit čerpání prostředků na financování projektů zvyšujících efektivitu nákladní dopravy a omezujících její negativní dopad na životní prostředí. Podstatnou součástí této revize je rovněž zjednodušení a urychlení administrativních procedur pro žadatele.

Předsednictví věnovalo velkou pozornost problematice zavádění **inteligentních dopravních systémů (ITS)** v oblasti silniční dopravy. Na březnovém zasedání Rady dosáhlo přijetí závěrů Rady k Akčnímu plánu ITS. Výsledkem diskuse o překážkách zavádění těchto systémů na dubnovém neformálním zasedání Rady ministrů dopravy v Litoměřicích byla mimo jiné shoda členských států na nutnosti vytvoření efektivního finančního nástroje na podporu současných a budoucích projektů ITS a shoda na významu ITS z hlediska bezpečnosti silničního provozu a zprolatňování pozemních komunikací. Systémy ITS mají mimořádný potenciál, zejména pokud jde o rozvoj souvisejících průmyslových odvětví. Podpora inovací v odvětví dopravy má také velký význam v rámci úsilí o překonání současného hospodářského poklesu.

Přijetím závěrů Rady k **Zelené knize TEN-T** na červnovém zasedání Rady nastartovalo české předsednictví **proces revize politiky transevropských dopravních sítí**, který by měl do konce roku 2010 vyústit v předložení novely rozhodnutí o řídicích zásadách Společenství pro rozvoj TEN-T.

Odstraňování administrativních překážek pro podnikání v dopravě

České předsednictví dosáhlo schválení **silničního balíčku**, který tvoří tři legislativní návrhy týkající se **přístupu na trh a podmínek pro podnikání v oblasti mezinárodní nákladní silniční a autobusové dopravy**. Tato opatření by měla usnadnit podnikání v sektoru mezinárodní dopravy prostřednictvím zjednodušení pravidel a omezení administrativy. Velkým úspěchem je dohoda o **kabotáži**, tedy možnosti dopravců provádět vnitrostátní přepravu v jiném státě EU, než ve kterém jsou zaregistrováni. Dosud nejasná pravidla umožňovala členským státům omezovat podnikání zahraničních dopravců v této oblasti. Úspěchem je zavedení **nových předpisů pro mezinárodní autobusovou přepravu**, které umožní větší pružnost pravidel pro odpočinek řidičů. Dalším přínosem balíčku je zavedení **elektronických rejstříků, jež významným způsobem zredukuje administrativní náklady, usnadní vzájemnou výměnu údajů mezi kontrolními orgány** a umožní zaměřit kontroly na problémové dopravce.

Na březnovém zasedání Rady se předsednictví podařilo dosáhnout shody na obecném přístupu Rady k **návrhu novely směrnice o pracovní době řidičů**. Smyslem tohoto návrhu je vyloučení samostatně výdělečně činných řidičů z působnosti této směrnice, což by mělo zamezit zvýšení administrativní zátěže. Vzhledem k odmítavému stanovisku Evropského parlamentu bude jeho projednávání pokračovat za švédského předsednictví.

Na svém březnovém zasedání Rada přijala závěry k iniciativě Komise „**Evropský prostor námořní dopravy bez bariér**“, která by měla vést k odstranění nebo zjednodušení administrativních postupů v námořní dopravě uvnitř EU tak, aby námořní doprava byla atraktivnější, efektivnější a konkurenceschopnější.

Konkurenceschopnost dopravního systému EU

Na červnovém zasedání dosáhlo české předsednictví politické dohody v Radě k **návrhu nařízení o evropské železniční síti pro konkurenceschopnou nákladní dopravu**. Cílem tohoto návrhu je zlepšit služby poskytované provozovatelům nákladní železniční dopravy a zvýšit tak konkurenceschopnost tohoto druhu dopravy.

Za přispění předsednictví byla schválena **novela nařízení o společných pravidlech pro přidělování letištních časů** reagující na pokračující celosvětovou hospodářskou a finanční krizi a její negativní dopady na konkurenceschopnost evropských leteckých dopravců. Cílem je zaručit leteckým dopravcům v letní sezóně 2010 stejné letištní časy, jaké jim byly přiděleny na letní sezónu 2009. Jedná se o opatření dočasného charakteru, které umožní leteckým dopravcům provozovat jejich aktivity v souladu s aktuální poptávkou. V případě jeho nepřijetí by hrozilo, že letečtí dopravci budou raději létat s prázdnými letadly, jen aby nemuseli riskovat ztrátu svých letištních časů nevyužitých v důsledku hospodářské krize.

Bezpečnost silničního provozu

Českému předsednictví se podařilo dosáhnout dohody mezi Radou a Evropským parlamentem k návrhu **nařízení o požadavcích pro schvalování typu motorových vozidel ohledně obecné bezpečnosti**. Nové nařízení stanoví harmonizovaná pravidla pro povinné montáže nových vyspělých bezpečnostních prvků do vozidel. Tyto technické normy a požadavky přispějí k rychlejšímu zavádění pokročilých bezpečnostních technologií a tím i podstatným způsobem ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Nařízení rovněž stanoví některá opatření snižující hlučnost vozidel, spotřebu paliva a s ní spojené emise CO₂.

V rámci neformálního zasedání Rady ministrů dopravy byla mj. diskutována problematika **využití inteligentních dopravních systémů (ITS) v připravovaném Akčním plánu bezpečnosti silničního provozu na období 2011-2020**. Členské státy se shodly na tom, že technologie ITS mají značný potenciál ke zlepšení bezpečnosti na silnicích a snížení počtu smrtelných nehod tím, že mohou upozornit na nebezpečné situace a zabránit vzniku nehod. Závěry předsednictví z tohoto jednání obsahují výzvu pro Komisi, aby prozkoumala možnosti širšího využití ITS v oblasti silniční bezpečnosti při přípravě nového Akčního plánu pro silniční bezpečnost pro období 2011-2020.

Vnější vztahy v dopravě

Na březnovém zasedání Rady se českému předsednictví podařilo dosáhnout politického konsensu členských států EU ohledně **dohody o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím (ES) a Kanadou**, která je důležitým krokem na cestě k otevření leteckého trhu mezi oběma stranami. Součástí

dohody je odstranění omezení počtu letů či míst odletů a příletů, což by mohlo vést ke zvýšení konkurence a k poklesu cen letenek. Evropské aerolinky tak budou moci nově létat do Kanady z kteréhokoliv místa v EU. Evropští letečtí dopravci budou moci volně investovat v kanadských aeroliniích a zakládat i nové letecké společnosti. Nová dohoda by měla nejvíce pomoci středně velkým firmám a nízkonákladovým společnostem, které byly až dosud vytlačeny z linek mezi Evropou a Kanadou velkými leteckými společnostmi.

Na pražském summitu byla podepsána vzájemná **dohoda mezi ES a Kanadou o bezpečnosti civilního letectví**, která usnadní schvalování leteckých výrobků, částí a součástí letecké techniky, a umožní tak volný pohyb tohoto zboží mezi státy EU a Kanadou.

Na červnovém zasedání Rady dosáhlo české předsednictví schválení **mandátu pro Komisi k vyjednávání o komplexní letecké dohodě EU-Gruzie**. Tato dohoda by měla přispět k posílení hospodářských a obchodních vztahů mezi EU a Gruzii.

Na pracovní úrovni věnovalo české předsednictví velkou pozornost **návruhu dodatečné směrnice pro vyjednávání v oblasti silniční dopravy a pro vedení rozhovorů se státy západního Balkánu o uzavření dohody o vzniku Dopravního společenství**. Budoucí dohoda by měla podstatným způsobem přispět k prohloubení vztahů mezi EU a státy západního Balkánu.

Telekomunikace a informační společnost

Revize regulačního rámce pro sítě a služby elektronických komunikací

V oblasti telekomunikací české předsednictví usilovalo o dokončení legislativního procesu spojeného s přijetím **revize regulačního rámce pro sítě a služby elektronických komunikací**. V rámci druhého čtení došlo po řadě jednání mezi Radou a Evropským parlamentem k dohodě o většině textů tzv. telekomunikačního balíčku. Postup v legislativním procesu byl pozdržen požadavkem Evropského parlamentu na omezení přístupu k internetu pouze na základě předchozího soudního rozhodnutí, který je pro členské státy nepřijatelný. V projednávání této iniciativy bude pokračovat švédské předsednictví.

Za českého předsednictví se podařilo dosáhnout dohody o **rozšíření regulace cen roamingu na SMS a datové služby**. Dále se evropské instituce v rámci **novelizace směrnice o GSM** shodly na otevření pásma GSM i pro jiné technologie.

Informační společnost

Velký pokrok přinesly **závěry Rady k přístupné informační společnosti**, které napomáhají k odstranění bariér v oblasti informační společnosti a vytvořily vhodné podmínky pro zpřístupnění informačních a telekomunikačních technologií (ICT) znevýhodněným uživatelům (např. zrakově postiženým). Tento dokument navrhl konkrétní řešení pro zpřístupnění stránek veřejné správy spočívající v začlenění požadavku přístupnosti v rámci veřejných zakázek na tvorbu/re-design webů financovaných z veřejných prostředků. Rada se v souvislosti s **finanční krizí a Plánem evropské hospodářské obnovy** věnovala diskusi zaměřené na roli ICT v době krize a na téma, jak mohou ICT pomoci na cestě z této situace. Ministři se shodli na tom, že tyto moderní technologie mohou být jedním z prostředků, jež vyvedou EU z hospodářského útlumu. Důležitou roli hraje v tomto ohledu zpřístupnění vysokorychlostního internetu všem uživatelům včetně těch, kteří žijí v geograficky odloučených regionech. Aktivita v oblasti **interoperability služeb eGovernmentu** byly významně podpořeny dosažením kompromisu při projednávání programu **ISA**, jehož cílem je usnadnit účinnou a účelnou elektronickou interakci mezi evropskými orgány veřejné správy v různých zemích a odvětvích. K problematice **ochrany kritické informační infrastruktury** se koncem dubna konala pod záštitou českého předsednictví ministerská konference v estonském Tallinnu, která přispěla ke zvýšení povědomí o rizicích ohrožení kritické informační infrastruktury a nutnosti spolupráce na evropské úrovni a apelovala na prohloubení spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem v této oblasti.

Životní prostředí

Ochrana klimatu

České předsednictví vedlo mnoho mezinárodních **jednání zaměřených na zvýšení ochrany klimatu**. Cílem jeho snah bylo i přes složitou ekonomickou situaci zachovat pozici EU jako světového lídra v této oblasti. Zástupci českého předsednictví stáli v čele jednání s indickou vládou ohledně spolupráce na přípravě nové světové dohody o ochraně klimatu. Rovněž se podíleli na zahájení spolupráce s administrativou Spojených států amerických v této otázce. Předsednictví se v neposlední řadě podílelo i na přípravě společné pozice EU pro konferenci v Kodani v prosinci 2009.

Ministři životního prostředí **přijali závěry Rady vymezující zásadní pozice EU** pro novou globální dohodu o nastavení režimu v **oblasti ochrany klimatu po roce 2012**. Do této důležité debaty se rovněž zapojili ministři financí a ministři pro rozvojovou spolupráci. V nově ustavené společné skupině EPC/EFC probíhala debata o budoucí finanční architektuře, která je jedním z klíčových nástrojů globální dohody o ochraně klimatu. K tomuto důležitému tématu předsednictví zorganizovalo dvě společná zasedání na úrovni náměstků ministrů a dalších vysokých zástupců resortů životního prostředí a financí členských států a Komise. Březnová a červnová Evropská rada za českého předsednictví rovněž potvrdila své ambiciózní cíle v otázkách redukce emisí skleníkových plynů a financování mitigačních a adaptačních opatření v rozvojových zemích. Hlavy států a předsedové vlád stanovili jasné priority a cíle pro další práci EU, která musí být dokončena před konferencí smluvních stran v Kodani. Na červnové Radě pro životní prostředí potvrdili odhodlání EU dosáhnout globální a komplexní dohody o ochraně klimatu s cílem omezit růst celosvětové průměrné teploty na méně než 2°C ve srovnání s před-industriálním obdobím.

Během předsednictví se uskutečnila řada diplomatických aktivit a jednání v souvislosti s posílením pozice EU, jako světového lídra, před klíčovou konferencí OSN v prosinci letošního roku v Kodani. V dubnu proběhla jednání ministrů životního prostředí zemí **G8** v italských Syrakusách. Předsednictví aktivně vyjednávalo za EU na třech přípravných jednání **Fóra největších světových ekonomik o změně klimatu a energetice (MEF)** ve Washingtonu D.C., Paříži a Mexiku. Mezinárodní otázky změny klimatu byly rovněž na programu bilaterálních summitů EU s některými státy (např. s Korejskou republikou, Kanadou, Japonskem a Čínou). Důležitý byl i summit k udržitelnému rozvoji, který proběhl 5. - 7. února v indickém Dillí. Proběhla také bilaterální jednání na jiných mezinárodních fórech (např. na 25. zasedání Řídící rady UNEP). Rovněž se uskutečnila návštěva na úrovni ministerské Trojky v Tokiu a ve Washingtonu, kde byla zahájena spolupráce s novou americkou administrativou s cílem sblížit pozice mezi EU a USA ve vyjednávání.

Předsednictví rovněž připravilo komplexní závěry **zaměřené na adaptaci na změnu klimatu** v Evropě, které vychází z Bílé knihy publikované Evropskou komisí. Závěry k adaptacím byly schváleny na červnové Radě pro životní prostředí a určují hlavní směrování EU a úkoly pro experty, kteří se zabývají dopady a zranitelností jednotlivých států a regionů Evropy a hledají možnosti přizpůsobení se podmínkám měnícího se podnebí.

V souvislosti s přípravou na Kodaňskou dohodu o mezinárodním režimu boje proti změnám klimatu čRada schválila **závěry**, k tzv. „6 months rule“, vypracované předsednictvím, ve kterých EU vyzvala sekretariát UNFCCC k **předložení změny Kjótského protokolu**.

Ochrana lidského zdraví a životního prostředí

Pokroku v jednání dosáhlo předsednictví u návrhu směrnice o průmyslových emisích. V červnu 2009 bylo dosaženo politické shody nad kompromisním textem. Mezi úspěchy předsednictví patří schválení **revize nařízení o látkách poškozujících ozónovou vrstvu**, jehož důsledkem bude v první řadě omezení výroby i použití a od roku 2020 úplný zákaz výroby a používání tzv. měkkých freonů.

Schválena byla i **směrnice o druhé etapě rekuperace benzínových** par při čerpání pohonných hmot do osobních automobilů na čerpacích stanicích. Podle kompromisu, kterého předsednictví dosáhlo, se určité čerpací stanice musí během několika let vybavit zařízením na zachycování benzínových par uvolňovaných při čerpání benzínu do palivové nádrže motorového vozidla. Tato směrnice přispěje ke zvýšení ochrany ovzduší a zdraví lidí a zároveň také k úspoře benzínu.

Plénum Evropského parlamentu byl v dubnu odsouhlasen návrh **směrnice o uvádění biocidních přípravků na trh vzhledem k prodloužení některých časových období**, který byl prvním krokem k celkové revizi této směrnice, kterou Komise zveřejnila až v polovině června 2009.

Na červnové Radě EU pro životní prostředí bylo dosaženo politické shody členských států v Radě k návrhu **směrnice o průmyslových emisích** (integrované prevenci a omezování znečištění). Návrh představuje balíček 7 v současnosti samostatných legislativních předpisů, které spojuje do jediného dokumentu (vedle směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění jsou zahrnuty také např. směrnice o velkých spalovacích zařízeních, směrnice o spalování odpadu atd.). Předsednictví vyvinulo maximální úsilí k nalezení vyváženého kompromisu, který zajistí účinnější **ochranu vody, půdy, ovzduší a dalších složek životního prostředí a zároveň neohrozí konkurenceschopnost evropského průmyslu**. Předsednictví dojednalo shodu členských států nad tímto komplexním návrhem a umožnilo tím cestu k dohodě s Evropským parlamentem ve druhém čtení. Jedná se o další důležitý krok na cestě k ekonomice šetrnější k životnímu prostředí.

Rada pro životní prostředí pod vedením českého předsednictví dále schválila **závěry k Zelené knize k biodopadům**, ve kterých členské státy vyzvaly Komisi k navržení řešení otázky nakládání s biodopady na evropské úrovni.

Předsednictví také na úrovni pracovní skupiny Rady zahájilo diskusi ke dvěma novým návrhům směrnic k elektroodpadům. Jedná se o návrh směrnice o použití některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (**RoHs**) a o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (**WEEE**).

Českému předsednictví se v lednu 2009 podařilo ukončit náročná mezinárodní jednání o reformě a pokračování procesu „**Životní prostředí pro Evropu**“ v rámci Evropské hospodářské komise OSN, která má napomoci většímu skloubení zájmů ochrany životního prostředí se zvyšováním konkurenceschopnosti a sociální stabilitou evropského kontinentu, Reformu pod vedením českého předsednictví schválilo 1. dubna 63. plenární zasedání Evropské hospodářské komise OSN.

V únoru na **25. zasedání Řídící rady Programu OSN pro životní prostředí** české předsednictví úspěšně vyjednalo jménem EU celkem **17 rozhodnutí o ochraně životního prostředí**, z nichž za nejdůležitější lze považovat přijetí rozhodnutí k chemickým látkám, na jehož základě bude v roce 2010 zahájen mezivládní vyjednávací proces směřující k novému mezinárodně-právnímu nástroji na regulaci rtuti.

Do ministerské deklarace **5. Světového vodního fóra** prosadilo české předsednictví řadu priorit EU, především přeshraniční spolupráci v mezinárodních povodích, dobré vládnutí a potlačování korupce. Během jednání podílelo i na tvorbě strategie začlenění problematiky vod do prosincové konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN pro změnu klimatu.

České předsednictví vyjednávalo jménem EU na **4. zasedání Konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech** ve dnech 4. – 8. května 2009 v Ženevě. Na konferenci bylo přijato zásadní rozhodnutí o rozšíření rozsahu působnosti Úmluvy z 12 na 21 látek, což významně posílí ochranu zdraví a životního prostředí před toxickými látkami, které způsobují řadu onemocnění.

Rovněž 2. zasedání **Mezinárodní konference o nakládání s chemickými látkami (ICCM2) (11.-15.5.2009, Ženeva)**, které přezkoumávalo plnění Strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami skončilo úspěchem. Českému předsednictví se podařilo prosadit na tomto zasedání všechny priority EU.

Udržitelná spotřeba a výroba

K úspěchům předsednictví patří i schválení dvou návrhů souvisejících s problematikou udržitelné výroby a spotřeby. V první řadě se jedná o revizi nařízení o dobrovolné účasti organizací **v systému environmentálního řízení podniků a auditu (EMAS)**. Díky této revizi by mělo dojít k navýšení počtu organizací, které systém EMAS používají a také ke zvýšení důrazu kladeného organizacemi mimo systém EMAS při výběru jejich dodavatelů z hlediska účasti v programu EMAS.

Dále se jedná o schválení **nařízení o ekoznačení**. Výsledný návrh by měl zvýšit atraktivitu ekoznačky a zjednodušit systém jejího udělování. Cílem je také zlepšení informovanosti spotřebitelů o dopadech výrobků a služeb na životní prostředí, pochopení a všeobecné uznání tohoto systému označování v Evropské unii a v celosvětovém měřítku.

Českému předsednictví uspělo při prosazování celé řady priorit EU do rozhodnutí **17. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj v květnu 2009** k urychlení implementace udržitelného rozvoje v oblastech

zemědělství, rozvoj venkova, půda, sucho, desertifikace, Afrika a v průřezových tématech (udržitelné zemědělství a produkce biopaliv, ochrana služeb poskytovaných ekosystémy, udržitelné nakládání s půdou, integrované nakládání s vodními zdroji, posílení implementace Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci, spolupráce mezi Rio úmluvami, podpora udržitelného rozvoje zemědělství v Africe).

České předsednictví zformulovalo konsensuální stanovisko EU k návrhu Brazílie uspořádat konferenci na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji v roce 2012 v Rio de Janeiro (**tzv. Rio+20**), v němž upozorňuje na nutnost vyvarovat se duplikací s ostatními procesy a doporučuje orientovat konferenci na klíčové otázky, které by podpořily koncept zelené ekonomiky, inovativní technologie a udržitelnou spotřebu a výrobu.

Ochrana biologické rozmanitosti

Mezi výrazné úspěchy předsednictví patří dosažení shody na návrhu **nařízení o obchodu s výrobky z ploutvonožců**. Cílem návrhu nařízení je omezení uvádění na trh výrobků z ploutvonožců, kteří jsou loveni komerčně pro kůže a jiné produkty. Uvádět na trh bude možné pouze předměty a výrobky pocházející z tradičního lovu původních obyvatel. Uváděny na trh mohou být také výrobky z omezeného pobřežního lovu, ovšem takto získané produkty nelze komerčně využívat.

Předsednictví věnovalo značné úsilí projednání návrhu **směrnice o ochraně půd**, který byl Komisí představen již v září 2006. Na jednání červnové Rady pro životní prostředí byla zařazena zpráva o dosaženém pokroku v projednání této směrnice, ke které se zatím kvůli velice odlišným postojům nepodařilo nalézt shodu členských zemí.

Dále byly předsednictvím připraveny a na červnové Radě jednomyslně schváleny závěry Rady **k biodiverzitě a invazivním druhům**. Členské státy se shodly, že ochranu biodiverzity je třeba integrovat do všech sektorových politik (zemědělství, územní plánování, ochrana klimatu) a že je třeba co nejdříve připravit kvalitní strategii - jakými legislativními i nelegislativními nástroji invazivním druhům čelit. Rada se opakovaně potvrdila, že EU musí zvýšit úsilí pro zastavení poklesu biologické rozmanitosti.

Na březnové Radě ministrů bylo přijato **Rozhodnutí Rady o postoji, který má být jménem Evropského společenství zaujat, pokud jde o návrhy změn Mezinárodní úmluvy o regulaci velrybářství a jejího harmonogramu** - Ministři odsouhlasili společnou pozici těch členských států EU, které jsou zároveň členy Mezinárodní velrybářské komise (IWC) s cílem chránit co nejefektivnějším způsobem ohrožené druhy kytovců. K nejdiskutovanějším tématům patřila otázka týkající se moratoria na komerční lov velryb a omezení lovu malých kytovců. Přijatá pozice dává šanci efektivně vyjednat především s Japonskem o ochraně nejohroženějších druhů kytovců.

Předsednictví rovněž koordinovalo přípravy společných pozic na 7. zasedání mezinárodní Ad hoc pracovní skupiny pro **přístup ke genetickým zdrojům** a spravedlivému sdílení přínosů z jejich využívání (WG ABS 7) v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD). Pracovní skupina vůbec poprvé diskutovala návrhy operačních textů přednesených smluvními stranami CBD, a které by se měly v budoucnu stát součástí právně závazného protokolu.

Zaměstnanost a sociální politika

Mobilita pracovníků na trhu práce Evropské unie

Mobilita pracovníků na trhu práce EU byla hlavní prioritou českého předsednictví v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky. Během období českého předsednictví se podařilo snížit počet zemí uplatňujících přechodná opatření ze čtyř (Belgie, Dánsko, Německo, Rakousko) na dvě. Otázce mobility se věnovalo několik akcí českého předsednictví a rovněž se stala hlavní náplní lednového neformálního setkání ministrů pro zaměstnanost a sociální věci v Luhačovicích (a jemu předcházejícímu setkání sociální trojky s Evropskými sociálními partnery a Sociální platformou). Jednání se zaměřilo na všechny aspekty mobility (profesní, geografická a sociální). Ministři se shodli, že každý z typů mobility je velmi důležitý pro zajištění pružného trhu práce, hospodářského růstu a sociální soudržnosti, v období krize především.

Dne 9. března 2009 schválila Rada **závěry k profesní a geografické mobilitě a k volnému pohybu osob v rámci EU**. Závěry zdůrazňují význam mobility a volného pohybu osob pro naplňování potřeb trhů práce, zvyšování zaměstnanosti a posilování konkurenceschopnosti EU. Pracovní mobilita a volný pohyb osob jsou hlavními prvky Strategie zaměstnanosti.

Českému předsednictví se podařilo dokončit složitá několikaletá jednání o **dohodě na znění zjednodušených pravidel pro zajištění sociálních nároků migrujících osob v rámci EU (balíček koordinace sociálního zabezpečení)**. Nové dokumenty výrazně modernizují a zjednodušují stávající pravidla pro zajištění sociálních nároků občanů EU, kteří žijí a pracují v jiném členském státě, přičemž zohledňuje rozsudky Evropského soudního dvora. Nová pravidla zrychlí vyřizování žádostí lidí žijících v cizině, odbourají některé bariéry a zmodernizují výměnu informací mezi úřady v 27 členských státech.

České předsednictví vynaložilo velké úsilí ve snaze dosáhnout konsensu na textu nařízení rozšiřujícího aplikaci **balíčku koordinace sociálního zabezpečení** na příslušníky třetích zemí migrující v rámci EU. Jednání bylo ukončeno dne 8. června 2009 na Radě v Lucemburku a bylo předáno švédskému předsednictví.

V rámci ministerské konference **„Posilování konkurenceschopnosti EU – potenciál migrantů na trhu práce“** proběhla výměna zkušeností a názorů na zaměstnávání zahraničních pracovníků, vliv a způsob podpory začleňování těchto pracovníků na pracovní trh a odstraňování překážek, které tomuto začleňování brání. Bylo konstatováno, že migraci nelze zastavit, je však důležité ji řídit a doprovázet integračními programy. Ze střednědobého a dlouhodobého hlediska má migrace pro posilování konkurenceschopnosti EU zásadní význam.

Zvyšování zaměstnanosti a pružnosti trhu práce pomocí obecných zásad flexicurity

Dne 9. března 2009 schválila Rada EU pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele závěry Rady ke sdělení Komise **„Novými dovednostmi k novým povoláním: Předvídání a sladování kvalifikačních potřeb a potřeb trhu práce“**. Sdělení Komise je komplexním vyhodnocením budoucích potřeb trhu práce a kvalifikačních požadavků v rámci Evropské unie do roku 2020, které zohledňuje vlivy technologických změn a stárnutí populace.

V reakci na probíhající ekonomickou krizi uspořádalo české předsednictví **Summit zaměstnanosti**, který se konal dne 7. května 2009 v Praze za účasti představitelů sociální trojky, Komise a Evropských sociálních partnerů. Cílem summitu bylo projednat vývoj na trhu práce a identifikovat možná opatření k řešení dopadů krize na zaměstnanost. Výstupem summitu jsou poselství, vymezující základní směry opatření na úrovni členských států i EU jako celku. Hlavní poselství summitu pak Komise promítla do konkrétních opatření v podobě sdělení „Společný závazek pro zaměstnanost“ ze dne 3. června 2009.

Předsednictví dosáhlo schválení **revize nařízení o založení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci**, kterou Komise předložila v prosinci 2008 v rámci Evropského plánu ekonomické obnovy. Jeho cílem je efektivněji podpořit pracovníky, kteří se stali nadbytečnými v důsledku globalizace a celosvětové finanční a ekonomické krize. Revidované nařízení je použitelné pro žádosti doručené již od 1. května 2009. Významnou změnou obsaženou v novelizovaném textu je časově omezená možnost jeho použití na případy propuštění z důvodu současné hospodářské a finanční krize, a to s vyšší mírou financování z prostředků Fondu (65 %).

České předsednictví vynaložilo velké úsilí ve snaze dosáhnout kompromisu ve smírčím řízení s Evropským parlamentem v otázce revize **směrnice o některých aspektech úpravy pracovní doby**. Cílem revize bylo novelizovat některá ustanovení směrnice, přičemž nejkomplicovanější jednání byla vedena ohledně používání výjimky, jež zaměstnanci umožňuje pracovat i nad rámec 48 hodin týdně (opt-out). Evropský parlament kompromisní návrhy Rady a Komise neakceptoval a jednání se nepodařilo dovést do úspěšného konce.

Na základě návrhu předsednictví Rada dne 9. března 2009 schválila **„Klíčová poselství pro jarní zasedání Evropské rady“**, ve kterých bylo především zdůrazněno dodržování zásad solidarity a úloha systémů sociální ochrany jako automatických stabilizátorů, posílení koordinace hospodářských, zaměstnaneckých a sociálních politik, platnost Integrovaných hlavních směrů pro hospodářský růst a zaměstnanost, jako stabilního politického rámce i v době krize. Evropská rada na svém jarním zasedání dne 19. a 20. března 2009 plně potvrdila tyto přístupy v závěrech svého jednání.

Na základě výsledků ministerské konference **„Flexicurity v době krize“**, která se konala v Praze 25. a 26. března 2009, připravilo předsednictví návrh závěrů Rady k tomuto tématu. Závěry Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele z 8. června 2009 zdůrazňují, že politiky

flexicurity v době krize nejen neztrácejí na aktuálnosti, ale naopak jsou významnou součástí řešení krize a přípravy našich trhů práce na budoucnost.

Horizontální podpora rodiny v rámci unijních politik

Téma bylo projednáno na dvou zásadních akcích: neformálním setkání ministrů pro rodinné otázky (5. února 2009, Praha) a na něj navazující konferenci „Rodičovská péče o děti a politika zaměstnanosti: Kolize nebo komplementarita?“ (5. – 6. února 2009, Praha). Setkání ministrů ukázalo, že přes rozdílnost pohledů jednotlivých států panuje společný názor na to, že při dosahování barcelonských cílů je třeba reflektovat nejlepší zájem dítěte, kvalitu péče a svobodu rodin v rozhodování o druhu péče o dítě. Otevření diskuse o uvedených tématech péče o děti a rodinné politiky bylo pozitivně přijato. Navazující konference upozornila na význam domácí rodičovské péče o děti pro zdravý vývoj dítěte.

Předsednictví pokračovalo v projednávání revize **směrnice 92/85/EHS** o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň. Hlavní pozornost byla zaměřena na článek o prodloužení minimální délky mateřské dovolené a stanovení délky její povinné části. Rozsah revize směrnice byl předmětem diskuse ministrů na březnovém zasedání Rady (9. března 2009), červnová Rada vzala na vědomí zprávu o pokroku v projednávání směrnice.

Sociální služby jako nástroj aktivního sociálního začleňování nejvíce znevýhodněných osob a jako příležitost zaměstnání

Na základě výsledků ministerské konference o sociálních službách, která se konala v Praze ve dnech 22. a 23. dubna 2009, připravilo předsednictví návrh závěrů Rady k tomuto tématu, které Rada schválila 8. června. Závěry zdůrazňují význam investic do sociálních služeb v období krize jako prostředku sociálního začleňování i zdroje nových pracovních příležitostí; v této souvislosti zdůrazňují význam vzdělávání a výcviku poskytovatelů formálních i neformálních sociálních služeb; připomínají rovněž primárně kompetence členských států při organizování a financování sociálních služeb, v souladu s komunitárními pravidly; závěry vyzývají členské státy a Komisi k pokračování prací na tvorbě dobrovolného rámce kvality sociálních služeb a dále vyzývají členské státy k využívání interaktivního informačního systému Komise, který poskytuje návody a informace k aplikaci komunitárních pravidel v oblasti sociálních služeb obecného zájmu.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Ve **Strategii společenství 2007 – 2012 o bezpečnosti a zdraví (BOZP) při práci** je identifikována řada důležitých úkolů naplňujících cíl, kterým je zlepšit úroveň BOZP v EU. Proto české předsednictví uspořádalo 27. dubna 2009 „**Mezinárodní konferenci o bezpečnosti a zdraví při práci v Evropě 21. století**“. V rámci konference byla vedena diskuse k hledání cest a způsobů pro docílení vysoké úrovně BOZP v členských zemích EU a o možnostech snižování nákladů zajišťování BOZP na podnikové úrovni s ohledem na evropský úkol snižování administrativní zátěže. Konference si také kladla za cíl podpořit a posílit mezinárodní spolupráci při šíření informací o praktických přístupech správné praxe při zajišťování BOZP na pracovišti v členských a kandidátských zemích EU.

Rovné příležitosti

V reakci na prohlubující se segregaci Romů v Evropě způsobenou dopady ekonomické krize, narůstající extremismus a projevy rasismu připravilo české předsednictví „**Společné základní principy pro začleňování Romů**“, které schválila Rada na svém červnovém zasedání. Jde o významný mezník posilující principy společenského začleňování Romů jak v jednotlivých členských státech, tak na úrovni EU. Závěry Rady zároveň institucionalizují **Evropskou romskou platformu** jako prostor pro výměnu zkušeností v oblasti začleňování Romů.

Rada v červnu rovněž přijala závěry „**Rovné příležitosti pro ženy a muže v aktivním a důstojném státnutí**“. České předsednictví zároveň pokračovalo v projednávání návrhu **směrnice upravující rovné zacházení se ženami a muži samostatně výdělečně činnými**. Hlavní pozornost byla zaměřena na vyjasnění základních pojmů a zásad, červnová Rada vzala na vědomí zprávu o pokroku v projednávání směrnice.

Pro podporu rovných příležitostí byly v rámci předsednictví uspořádány konference o právech dětí, o ochraně seniorů, o situaci neziskových organizací v době hospodářské krize, o genderových stereotypoch

a o začleňování Romů. Cílem těchto konferencí bylo v duchu hesla českého předsednictví „Evropa bez bariér“ přispět k prosazování rovných příležitostí a výměně zkušeností v evropském kontextu.

Zdraví

Vzácná onemocnění, bezpečnost a práva pacientů při poskytování přeshraniční zdravotní péče

Českému předsednictví se podařilo dokončit projednávání dvou důležitých doporučení Rady: **o akci v oblasti vzácných onemocnění a o bezpečnosti pacientů včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče**, která byla následně schválena na Radě 9. června.

Iniciativa v oblasti vzácných onemocnění má rozvíjet evropskou spolupráci a koordinaci, vést k přesnému vymezení vzácných onemocnění a poskytnout podporu členským státům při zajišťování účinného a efektivního uznávání, prevence, diagnózy, léčby, péče a výzkumu vzácných onemocnění.

Iniciativa v oblasti bezpečnosti pacientů a kontroly infekcí byla zahájena na základě zjištění, že nárůst výskytu nežádoucích událostí souvisejících s poskytováním zdravotní péče je v celé Evropě alarmující. Hlavním záměrem návrhu je podpořit úsilí členských států při zavádění strategií a programů prevence a kontroly nežádoucích událostí a infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče.

České předsednictví úspěšně dokončilo první projednávání jednotlivých článků návrhu **směrnice o uplatňování práv pacientů při poskytování přeshraniční zdravotní péče** a následně zpracovalo návrh kompromisního textu, který byl členskými státy v zásadě pozitivně hodnocen. Radě byla v červnu předložena zpráva o pokroku v projednávání tohoto komplikovaného návrhu s tím, že švédské předsednictví bude pokračovat v jednání s cílem dosažení politické dohody. Z hlavních ustanovení návrhu směrnice vyplývá, že pacienti mají právo vyhledat zdravotní péči v jiném členském státě EU a obdržet náhradu nákladů za tuto péči ve výši, v jaké by jim byla poskytnuta v členském státě, kde jsou pojištěni. Pacienti by měli mít jistotu, že péče poskytnutá v jiném členském státě je bezpečná a kvalitní a vychází z osvědčených lékařských postupů.

Farmaceutický balíček

Předsednictví se také podařilo dosáhnout vytyčených cílů pro pracovní skupinu pro léčiva a zdravotnické prostředky, tj. poprvé projednat všechna **tři témata legislativních předpisů předložených v rámci Farmaceutického balíčku**. Bylo dokončeno první podrobné zkoumání textu k tématu **posílení a racionalizace systému farmakovigilance** a k tématu **posílení legálního distribučního řetězce léčiv**. Zároveň předsednictví zahájilo podrobné zkoumání tématu informací pro pacienty o léčivých přípravcích vázaných na předpis. 9. června byla Radě ke každému tématu předložena zpráva o pokroku.

Chřipka A/H1N1

V souvislosti s hrozbou šíření nákazy virem **chřipky A/H1N1** české předsednictví dokázalo rychle zareagovat a během několika dní svolalo **mimořádné zasedání Rady**, které se konalo 30. dubna v Lucemburku. Rada jednomyslně přijala Závěry, ve kterých vyzvala členské státy ke společné akci pod vedením Světové zdravotnické organizace a ve spolupráci s Komisí. Rovněž byla odsouhlasena potřeba úzké spolupráce mezi členskými státy a farmaceutickými společnostmi ve vývoji vakcíny proti tomuto novému chřipkovému viru. Otázka dalšího postupu EU právě v souvislosti s vývojem vakcíny proti novému viru chřipky, její produkci, evropským zásobováním a vakcinační strategií se stala také důležitým tématem řádného červnového zasedání Rady.

Elektronické zdravotnictví

Snadnější přístup k informacím o zdravotním stavu pacientů či o dávkování užívaných léků při důsledném dodržování ochrany osobních údajů, to všechno jsou přínosy **elektronického zdravotnictví**, které byly diskutovány na ministerské konferenci „eHealth pro jednotlivce, společnost a ekonomiku“. Výstupem dvoudenní ministerské konference pořádané ve dnech 18.- 20. února je **Pražská deklarace**, která shrnuje současný stav celoevropského úsilí o využívání informačních technologií ve zdravotnictví ve prospěch pacientů i ekonomické efektivity zdravotnického sektoru a identifikuje další kroky, které je potřeba činit na úrovni členských států i evropských institucí.

Antimikrobiální rezistence

Dvoudenní ministerská konference „Bakteriální ohrožení bezpečnosti pacientů v Evropě“ pořádaná ve dnech 15.-16. dubna se zaměřila na téma **Antimikrobiální rezistence**. Jedním z nejdůležitějších výstupů konference se stal Návrh parametrů a měřitelných ukazatelů nemocničních antibiotických programů, jehož hlavním smyslem není pouze obezřetné používání antibiotik v nemocnicích, ale též zavedení účinných preventivních a kontrolních opatření proti šíření rezistentních mikroorganismů mezi hospitalizovanými pacienty. Tato konference tématicky bezprostředně navázala na projednávané doporučení Rady o bezpečnosti pacientů a včetně prevence a kontroly infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče.

Finanční udržitelnost zdravotních systémů

Ministerská konference „**Finanční udržitelnost zdravotních systémů**“ pořádaná ve dnech 10. – 12. května přispěla k prohloubení diskuse a aktivnímu hledání účinných řešení v oblasti udržitelnosti zdravotních systémů. Důležitými výstupy konference jsou tři studie, které vznikly ve spolupráci s Evropskou observatoří pro zdravotní politiky a systémy a se Světovou zdravotnickou organizací. První z těchto studií (Policy Briefs) předkládá souhrn problematiky stárnutí populace a jeho vliv na výdaje v systémech zdravotnictví, druhá se zabývá dlouhodobou péčí a způsoby jejího financování v členských státech Evropské unie. Ve třetím případě se jedná o draft studie zaměřený na novou definici finanční udržitelnosti a jejího obsahu, který je určen k další diskuzi. Dalším významným výstupem je zpráva o financování zdravotních systémů věnující se příjmové stránce.

Zemědělství a rybnářství

Budoucnost Společné zemědělské politiky a rozvoje venkova

Předsednictví se podařilo významně posunout diskusi o budoucnosti přímých plateb zemědělců v EU po roce 2013. Předsednictví úspěšně dostalo svému prioritnímu závazku, že zahájí a povede otevřenou debatu s cílem definovat okruh témat, která je třeba zahrnout do úvah o budoucí podobě přímých plateb. Budoucnosti přímých plateb předsednictví věnovalo především neformální zasedání ministrů zemědělství a rybnářství, které se konalo na přelomu května a června v Brně. Na základě všech diskusí předsednictví předložilo na červnovém zasedání Rady pro zemědělství a rybnářství závěry, které získaly podporu 21 členských států.

Významná většina států tak vyslala signál, že v budoucnosti přímé platby musí být spravedlivé, efektivní, jednoduše proveditelné a obhajitelné. Členské státy svým postojem posílily i závazek vzešlý z jednání o Prověrce stavu Společné zemědělské politiky (Health Check), kterým je nezbytnost vyrovnávání úrovně přímých plateb pro zemědělce mezi členskými státy.

Zjednodušování Společné zemědělské politiky (SZP)

Předsednictví pokročilo i v oblasti zjednodušování SZP. Na květnovém zasedání Rady pro zemědělství a rybnářství dosáhlo jednomyslné politické dohody k návrhu závěrů Rady ke zjednodušování SZP, která reaguje na Sdělení Komise z března 2009. Hlavním výsledkem je, že Rada uznala jak proces simplifikace SZP jako trvalou prioritu veškerých současných i budoucích úvah o SZP, tak závazek snížit administrativní zátěž o 25 % do roku 2012.

Jedná se o významný kompromis, jehož cílem je dosáhnout praktických přínosů pro zemědělce a národní administrativy při provádění SZP. Členské státy v rámci diskuse předložily několik desítek konkrétních legislativních doporučení na zjednodušení. Komise se jimi bude neprodleně zabývat a Rada následně naváže na diskusi k analýze Komise v listopadu 2009.

Podstatnými prvky dohody jsou rovněž požadavky Rady na lepší využívání doporučení platebních agentur, koherenci simplifikačního úsilí mezi jednotlivými generálními ředitelstvími Komise a věnování pozornosti přínosům informačních technologií zjednodušování administrativní zátěže.

Politika kvality zemědělských produktů a potravin

Na červnovém zasedání Rady pro zemědělství a rybnářství dosáhlo předsednictví jednomyslné politické podpory členských států k závěrům Rady, které se týkají budoucí podoby evropské politiky kvality zemědělských a potravinářských produktů a reagují na Sdělení Komise z května 2009 k této problematice. Předsednictví k tématu uspořádalo ministerskou konferenci na vysoké úrovni, která proběhla v březnu 2009 v Praze a jejíž výsledky byly důležitým příspěvkem jak pro další práci v Radě, tak pro dosažení politických závěrů.

Jasným sdělením evropské veřejnosti je, že sázka na kvalitu je jednoznačnou cestou pro zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti a vysoké přidané hodnoty produkce evropských zemědělců.

Jedná se o významný text, který podtrhuje význam posílení a rozvinutí dosavadních schémat politiky kvality pro zemědělce a spotřebitele, především v oblastech zeměpisných označení výrobků a ekologického zemědělství. Přínosy dohody jsou závazky k lepší komunikaci ohledně vysokých požadavků na evropskou produkci, včetně možnosti přezkoumání povinného označování místa hospodaření, požadavky na zásadní zjednodušení administrativních procedur registrace zeměpisných označení, zlepšení systému tradičních specialit a posílení uznávání a propagace zeměpisných označení vůči třetím zemím.

Rozvoj venkova a vymezení méně příznivých oblastí (LFA)

Předsednictví přispělo k budoucímu vymezení oblastí postižených přírodním znevýhodněním v EU. Na základě Sdělení Komise schválila Rada závěry, v jejichž rámci se členské státy zavázaly předložit Komisi modelové mapy oblastí postižených přírodním znevýhodněním. Komise tak bude moci vyhodnotit dopad navrhovaných kritérií a bude moci učinit další kroky k vypracování legislativního návrhu, který transparentně a jednotně vymezí oblasti s přírodním znevýhodněním ve všech členských státech EU od roku 2014.

Evropský plán hospodářské obnovy na projekty v oblasti energetiky, širokopásmového internetu a nových výzev v zemědělství

Po složité dvouměsíční debatě se předsednictví podařilo dojednat vyvážené kompromisní řešení, které mimo jiné umožňuje přesunutí celkem 1,02 mld. eur do rozpočtu Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Navýšení prostředků pro členské státy na nové výzvy a na investice pro zavádění širokopásmového internetu bude provedeno v letech 2009 a 2010.

Lesnictví

V oblasti lesnictví Česká republika jako předsednický stát dosáhla přijetí závěrů Rady pro **8. zasedání Fóra o lesích OSN (UNFF 8)** a úspěšně reprezentovala EU na **Výboru FAO pro lesnictví (COFO 19)** v březnu a na UNFF 8 v dubnu. Předsednictví rovněž pokračovalo v rozpravě k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky.

Společná rybářská politika (SRP)

V oblasti SRP bylo během českého předsednictví přijato deset legislativních předpisů. Patří mezi ně čtyři nařízení Rady, která se týkají **víceletého plánu pro zachování tuňáka obecného, dohody mezi EU a Ruskou federací o zachování rybolovných zdrojů v Baltském moři**, dále nařízení týkající se **ochranných a donucovacích opatření v oblasti Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku** a na závěr nařízení rušící 14 již zastaralých nařízení.

Předsednictví přispělo k vyjednání následujících rozhodnutí - rozhodnutí Rady ohledně **zrušení 12 zastaralých předpisů, rozhodnutí o uzavření Dohody o rybolovu s Guineou a v neposlední řadě několika rozhodnutí k postoji společenství v mezinárodních organizacích³.**

Mimo to byly přijaty závěry Rady ke **Sdělení Komise o Akčním plánu na zachování žraloků** a závěry ke **Sdělení Komise o udržitelném rozvoji akvakultury**.

České předsednictví pokročilo v projednávání reformy jednoho z pilířů SRP – návrhu nařízení Rady ohledně **kontrolního režimu SRP**. Rovněž byly vedeny dvě významné debaty - k **Zelené knize Komise o budoucí reformě SRP** a ke **Sdělení Komise o stanovení rybolovných práv na rok 2010**.

Další legislativa a iniciativy v oblasti zemědělství

Velkým úspěchem předsednictví ve veterinární oblasti bylo dosažení dohody s Evropským parlamentem a následné přijetí návrhu **nařízení o vedlejších produktech živočišného původu**, díky němuž došlo k náhradě 14 předpisů jediným předpisem s cílem zjednodušit a zlepšit srozumitelnost textu, snížit administrativní zatížení provozovatelů podniků a administrativní činnost úřadů, přičemž byly maximálně zohledněny a dodrženy všechny požadavky na ochranu zdraví lidí a zvířat při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty.

Mezi priority v oblasti dobrých životních podmínek zvířat (animal welfare) patřil **návrh nařízení na ochranu zvířat při porážce a usmrcování**, u něhož se podařilo dosáhnout politické dohody na úrovni Rady ministrů. Toto nařízení, jehož účelem je zlepšit podmínky zvířat při porážce a usmrcování na

³Rozhodnutí k postojům Společenství v Hlavní komisi pro rybolov ve Středozezemním moři, rozhodnutí k postojům v Komisi pro tuňáky Indického oceánu, rozhodnutí k postoji v Meziamerické komisi pro tropické tuňáky a rozhodnutí k postoji v Organizaci na zachování lososa v severním Atlantickém oceánu.

základě nejnovějších vědeckých poznatků, snížit administrativní zátěž a harmonizovat pravidla dobrých životních podmínek zvířat v rámci celé EU, má nahradit stávající směrnici a vstoupí v platnost 1. ledna 2013. Důležitým aspektem pro několik členských států je možnost uchovat si na národní úrovni existující pro-pravidla pro dobré životní podmínky zvířat, z nichž některá mohou být dále zpříšňována. Dalším úspěchem v této oblasti je přijetí **Všeobecné deklarace k dobrým životním podmínkám zvířat**, jejímž účelem je povzbudit třetí země k přijetí národních předpisů v této oblasti.

Pokroku bylo dosaženo u **návrhu směrnice o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely**. Byla zcela dokončena první revize textu a projednány všechny pozměňovací návrhy Evropského parlamentu. Radou byla projednána zpráva předsednictví o pokroku, na kterou naváže svojí činností švédské předsednictví.

České předsednictví se nad rámec svého původního programu zabývalo **návrhem rozhodnutí Rady, upravujícím směrnici, kterou se zjednodušují postupy tvorby seznamů a zveřejňování informací ve veterinární a zootechnické oblasti**. S cílem vyplnit právní vakuum se předsednictví zasadilo o schválení toho rozhodnutí Rady, vydaného se zpětnou platností.

V rámci koordinace a přípravy společných pozic pro několik jednání na mezinárodní úrovni předsednictví sjednotilo stanoviska členských států a výrazným způsobem přispělo k prosazení unijních zájmů. Tímto způsobem se na květnovém plenárním zasedání Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE) v Paříži podařilo schválit společnou pozici zemí EU k **návrhu novelizace standardů OIE pro suchozemské i vodní živočichy**. Členské státy také vyslovily souhlas se společnou kandidaturou EU pro volby do pěti pracovních komisí OIE, díky níž uspěli všichni kandidáti navrhovaní EU.

Předsednictví dosáhlo pokroku při formulaci jednotného stanoviska vedoucích lékových agentur vymezujícího zásadní směry pro budoucí úpravy **veterinární farmaceutické legislativy**. **Budoucí Evropská komise se bude touto oblastí detailněji zabývat v rámci úprav stávající legislativy**. Společné stanovisko zahrnuje zásadní požadavky na změnu stávajících pravidel v oblasti dostupnosti veterinárních léčiv, jednotné antibiotické politiky, podpory vývoje nových léčiv, snižování administrativní zátěže, včetně zjednodušení registračních postupů

V březnu 2009 předsednictví dosáhlo dohody s Evropským parlamentem a Komisí ohledně návrhu **nařízení o statistice pesticidů**, respektive přípravků na ochranu rostlin, jež je součástí tzv. „pesticidního balíčku“. Nicméně při dubnovém hlasování na plenárním zasedání Evropského parlamentu nebylo dosaženo potřebného kvóra ve prospěch návrhu. Nařízení bude nyní předloženo na Radě, která rozhodne o ukončení projednávání ve 2. čtení, anebo finalizaci ve 3. čtení za švédského předsednictví novým parlamentem. Cílem návrhu je sledovat vhodné ukazatele pro monitorování rizik souvisejících s používáním pesticidů. Členské státy budou na jeho základě shromažďovat srovnatelné údaje pro vytváření harmonizovaných statistik. Jednání o dalších dvou návrzích balíčku - nařízení o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a rámcové směrnici o trvale udržitelném používání pesticidů - byla formálně ukončena již v lednu 2009.

Předsednictví dále prosadilo kompromisní návrhy u 3 **účinných látek** používaných v přípravcích na ochranu rostlin (parafínové oleje, metam).

Předsednictví rovněž připravilo návrh **Strategie pro budování národní fyto-sanitární kapacity** smluvních stran Mezinárodní konvence na ochranu rostlin (IPPC). V rámci jednání pracovní skupiny Roosendaal byl zpracován návrh **Implementačního protokolu o opatřeních k provádění Memoranda o bezpečnosti rostlinných komodit pro lidskou výživu** vyvážených z Evropského společenství do Ruské federace s ohledem na rezidua pesticidů, dusičnanů a dusitanů.

V rámci zasedání Komise pro fyto-sanitární opatření (FAO) české předsednictví aktivně přispělo k vyjednání **nových mezinárodních standardů a kritérií rostlinolékařské péče**, jejichž cílem je zamezit šíření škůdců a původců chorob dřevin prostřednictvím dřevěných obalů (např. dřevěných palet) a zároveň posílit úroveň rostlinolékařské péče zejména ve třetích zemích, odkud je zboží rostlinného původu vyváženo do členských států EU.

Předsednictví rovněž vyjednalo závěry Rady o **zrušení směrnic k ochraně proti škodlivým organismům štítence zhoubné a obaleči hvozdíkovému, které by měly vést ke zrušení obou zastaralých předpisů**. Na pracovní úrovni byla dohodnuta pravidla pro koordinaci a nakládání s dokumenty **hodnocení rizika škodlivých organismů**.

V oblasti **potravin nového typu** české předsednictví dosáhlo **politické dohody v Radě**. Po právně-lingvistickém ověření bude text předložen Radě k přijetí společné pozice, která bude posléze postoupena Evropskému parlamentu pro účely druhého čtení.

Další problematikou, která se týká potravin a byla projednávána za českého předsednictví, je označování potravin. Cílem tohoto návrhu je zpřehlednit údaje na etiketách a přiblížit je potřebám spotřebitelů v celé EU, sjednotit a aktualizovat dvě oblasti právních předpisů týkajících se obecného a **nutričního označování potravin**, na něž se vztahují **směrnice 2000/13/ES** o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy a **směrnice 90/496/EHS** o nutričním označování potravin. Za českého předsednictví bylo dosaženo významného pokroku v projednávání tohoto návrhu.

Vzdělávání, mládež, sport

Aktualizace strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání po roce 2010

Předsednictví věnovalo velkou pozornost diskusi o aktivním rozvoji lidského kapitálu v EU, vlivu demografického vývoje a technologického rozvoje na vzdělávací systémy a instituce, která vyústila v přijetí **nového Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě po roce 2010**.

Nový strategický rámec vytyčuje dlouhodobé cíle spolupráce na úrovni EU v další dekádě, hlavní principy a metody spolupráce a rovněž pět evropských referenčních úrovní (benchmarků) v oblasti vzdělávání dospělých, předčasných odchodů ze škol, získání základních dovedností, předškolního vzdělávání a dosažení terciárního vzdělání. Spolu se strategickým rámcem byly přijaty **střednědobé prioritní oblasti pro evropskou spolupráci pro léta 2009-2011**.

Partnerství mezi sférou vzdělávání a zaměstnavateli: otevřenost škol novým výzám

Ke klíčovým oblastem zájmu předsednictví patřila i otázka spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a zaměstnavateli, především s ohledem na podporu zaměstnatelnosti. K tomuto tématu byla během šesti měsíců předsednictví vedena obsáhlá debata, která vyvrcholila vypracováním závěrů Rady v návaznosti na výsledky diskuse ministrů a dubnovou konferenci.

Rozvoj vysokoškolského vzdělávání – kvalita a otevřenost (Boloňský proces)

V rámci rozvoje vysokoškolského vzdělávání a **naplňování cílů Boloňského procesu** proběhla ministerská konference v belgické Lovani, kde bylo přijato komuniké vytyčující **směry dalšího vývoje Boloňského procesu po roce 2010**.

Spolupráce v oblasti mládeže

Za účelem lepší implementace a většího zviditelnění **Evropského paktu pro mládež** se na tento dokument zaměřila klíčová sdělení vypracovaná během českého předsednictví pro jarní Evropskou radu. O Evropském paktu pro mládež proběhla diskuse ministrů, jež měla za cíl poukázat na dobré zkušenosti s jeho implementací na národní úrovni.

Předsednictví významně přispělo k **ustavení roku 2011 Evropským rokem dobrovolnictví**. Nestátním neziskovým organizacím se nejprve podařilo získat podporu Evropského parlamentu, předsednictví následně získalo podporu Komise.

Na květnovém jednání Rady ministrů bylo formou závěrů přijato **Vyhodnocení současného Evropského rámce spolupráce v oblasti mládeže**, jež uzavírá první osmileté období od roku 2001 a navrhuje základní směřování v dalších letech. Švédsko naváže na činnost českého předsednictví přípravou nového rámce spolupráce.

Kultura a audiovize

Kultura

Květnová Rada pro vzdělávání, mládež a kulturu přijala **závěry o kultuře jako katalyzátoru tvořivosti a inovací, které reflektují dlouhodobé úsilí** ministrů kultury členských států o dosažení odpovídajícího postavení kultury v evropských politikách. Kultura značně ovlivňuje tvořivost, která je nepostradatelná pro ekonomický růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost. Členské státy a Komise se zavázaly, že budou systematicky podporovat investice do kultury, jakož i vytváření konkrétních nástrojů pro prosazování kultury v relevantních politikách společnosti.

Audiovize

V květnu přijal Evropský parlament kompromisní znění textu, vypracovaného předsednictvím na základě návrhu Komise, ohledně zavedení nového programu „**MEDIA MUNDUS**“, zaměřeného na spolupráci mezi profesionály z Evropy a ze třetích zemí v oblasti audiovize.

Ochrana autorských práv

Nad rámec programu zajistilo předsednictví projednání návrhu Komise na novelizaci **směrnice o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících**. V dubnu byl návrh směrnice ve znění pozměňovacích návrhů přijat v prvním čtení plénem Evropského parlamentu.

Spravedlnost

Justiční spolupráce v trestních věcech

V oblasti justiční spolupráce v trestních věcech dosáhlo české předsednictví na Radě v dubnu 2009 obecné shody na textu návrhu rámcového **rozhodnutí Rady o předcházení a řešení konfliktů jurisdikcí v trestním řízení**. Jeho cílem je předcházet vedení paralelních trestních řízení ve více členských státech proti jednomu obviněnému v téže věci, a tím umožnit důslednější respektování principu „ne bis in idem“. Návrh vypracovala a připravila v lednu 2009 Česká republika ze své iniciativy a předložila jej spolu se Švédskem, Slovinskem, Slovenskem a Polskem.

V oblasti trestní justice bylo dále dosaženo úspěchu při sjednávání kompromisního textu **novely směrnice o znečištění z lodí** v rámci spolurozhodovací procedury. Tato novela směřuje k zajištění účinnější ochrany moří před jejich znečišťováním, a to prostřednictvím zavedení požadavku trestního postihu protiprávního vypouštění znečišťujících látek do mořských oblastí z námořních plavidel.

Komise v březnu 2009 předložila k projednávání Radě EU dva významné návrhy týkající se boje s pohlavním zneužíváním a vykořisťováním dětí a obchodování s lidmi: **návrh rámcového rozhodnutí o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí a návrh rámcového rozhodnutí Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii**. Cílem obou návrhů je zvýšit standard ochrany před těmito závažnými typy kriminality a přistoupit k účinnějšímu boji s nimi zejména v reakci na aktuální vývoj a mezinárodní standardy v této oblasti. Oba návrhy byly představeny na dubnové Radě a následně bylo zahájeno jejich projednávání v prvním čtení na pracovní skupině pro trestní právo hmotné (DROIPEN).

Během českého předsednictví bylo dále zahájeno projednávání návrhu textu **Dohody o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi EU a Japonskem**. Tato dohoda má obsahovat vedle tradičních institutů justiční spolupráce v trestních věcech jako jsou např. doručování písemností či poskytování informací a důkazů v trestním řízení, i některé moderní instituty jako např. použití videokonferencí. Dohoda by měla být přínosem pro vzájemnou spolupráci mezi členskými státy EU a Japonskem, neboť zatím žádný ze států EU nemá s Japonskem uzavřenou dohodu o právní pomoci v trestních věcech.

Dále byla za českého předsednictví sjednávána **dohoda o volném obchodu mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy a Republikou Korea**. Cílem dohody je liberalizovat obchod v oblasti zboží a služeb, a to plně v souladu s pravidly WTO. Návrh dohody obsahuje i kapitolu o pravidlech pro efektivní a adekvátní ochranu a vymáhání práv duševního vlastnictví prostředky trestního práva. Díky iniciativě předsednictví bylo dosaženo shody mezi členskými státy a Komisí na revizi směrnic

pro vyjednávání této dohody, na základě kterých vyjednává trestní ustanovení za členské státy předsednictví v Radě EU.

Poté, co byly projednány a přijaty **hodnotící zprávy k praktické aplikaci evropského zatýkacího rozkazu (EZR)** v jednotlivých členských státech EU, byla Radou v červnu 2009 schválena souhrnná závěrečná hodnotící zpráva, která obsahuje doporučení ke zlepšení fungování EZR.

Na plenárním jednání Evropské justiční sítě v Praze došlo k přijetí pravidel o fungování Evropské justiční sítě ve věcech trestních a pravidel pro organizaci regionálních jednání.

Justiční spolupráce v civilních věcech

V oblasti občanského práva zahájilo a dokončilo české předsednictví vyjednávání textu dvou paralelních návrhů nařízení stanovících **mechanismus pro sjednávání bilaterálních dohod se třetími státy**. Jeden návrh se týká použitelného práva v oblasti závazkových vztahů a druhý justiční spolupráce v rodinných věcech. Díky těmto nástrojům bude v blízké budoucnosti možné, aby členské státy za určitých podmínek sjednávaly a uzavíraly bilaterální smlouvy se třetími státy v oblasti, kde existuje výlučná pravomoc Společenství. Vzhledem k tomu, že se mechanismy týkají kompetenčních otázek, jedná se v právu ES o průlomový krok.

Na přelomu března a dubna proběhlo zasedání Rady pro všeobecné otázky a politiku Haagské konference mezinárodního práva soukromého. V průběhu jednání byla Českou republikou a Kypru podepsána **Úmluva o mezinárodní ochraně dospělých z roku 2000**, a dále české předsednictví podepsalo jménem Společenství **Úmluvu o dohodách o volbě soudu z roku 2005**. Dne 6. dubna 2009 schválila Rada ministrů justice a vnitra **Rozhodnutí o přístupu k Úmluvě z Kapského města a leteckému protokolu k ní**, ratifikační listina byla uložena u depozitáře UNIDROIT dne 28. dubna 2009. Posledně jmenované nástroje vstoupí pro Společenství v účinnost dne 1. 8. 2009.

Ve dnech 20. dubna – 2. května proběhla za aktivního přispění českého předsednictví v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) Diplomatičká konference, jejímž výsledkem bylo přijetí konečných textů **Úmluvy o náhradě škod způsobených třetími osobám v důsledku protiprávních činů týkajících se letadel** a **Úmluvy o náhradě škod způsobených letadlem třetími osobám**.

V rámci projektu **Společného referenčního rámce pro smluvní právo** předložilo české předsednictví vlastní diskusní dokument za účelem přípravy nového stanoviska Rady k některým aspektům projektu. Dokument otevřel i některá citlivější témata, jako je forma budoucího Společného referenčního rámce (tj. jakým nástrojem má být Společný referenční rámec zaveden) a jeho vztah k návrhu směrnice o právech spotřebitelů, čímž přispěl k nasměrování diskuse k věcným problémům.

České předsednictví rovněž na expertní úrovni zahájilo diskuzi ke **zprávě o aplikaci Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech** (tzv. nařízení „Brusel I“) a připravilo tak nastupujícímu švédskému předsednictví půdu pro vypracování návrhu závěrů Rady, jenž by měl být schvalován na podzim 2009.

Česká republika po celou dobu svého předsednictví vyvíjela velké úsilí, aby Komise předložila návrh **úpravy dědictví a závětí mající přeshraniční charakter**. Nejvýznamnějším počinem v tomto směru bylo uspořádání mezinárodní konference na téma „dědictví a závěti v evropském kontextu“ v Praze ve dnech 20.-21. dubna 2009.

e-Justice

Předsednictví sehrálo aktivní roli zejména při podpoře **využívání videokonferenčních zařízení v přeshraničních věcech**. Již na lednové neformální Radě v Praze ministři EU vyslovili tomuto tématu velkou podporu. Červnová Rada vzala v této souvislosti na vědomí soubor dokumentů připravených či dokončených během českého předsednictví v rámci pracovní skupiny e-Justice. Jedná se o informační brožuru pro veřejnost o používání videokonferencí, manuál o právních a technických aspektech videokonferencí, obecný dokument o možnostech využití videokonferencí a seznam videokonferenčních zařízení, který české předsednictví sestavilo na základě informací získaných z jednotlivých členských států.

Uvedené dokumenty budou průběžně aktualizovány a v elektronické podobě umístěny také na **evropský portál e-Justice**, jehož přípravě se české předsednictví intenzivně věnovalo. Portál byl měl být do budoucna jediným místem na internetu, které bude obsahovat komplexní informace o přístupu k právu a spravedlnosti v členských zemích. Zároveň bude vybaven interaktivními aplikacemi pro vyhledávání v elektronických rejstřících a nalezení příslušných soudů v rámci celé EU. První veřejná verze portálu bude spuštěna v prosinci 2009.

České předsednictví se také podílelo na realizaci pilotních projektů propojení insolvenčních rejstříků, kterého se účastní již 11 členských států, a databáze soudních tlumočnicků a překladatelů (spolu s Rakouskem a Německem).

Na podporu priority e-Justice a rozšíření diskuze o tomto tématu také s širším fórem odborníků proběhla v únoru v Praze dvoudenní **ministerská konference s názvem „e-Justice bez bariér“**.

Vnitřní věci

Využívání moderních technologií pro bezpečnost

Rada vzala na vědomí materiál připravený předsednictvím, který shrnul výsledky expertní diskuse o tomto tématu. Jednání se zaměřila na tři aspekty: (a) kritéria (hodnocení informačních systémů), jež napomohou vytvoření jednotné koncepce a umožní dlouhodobý systémový přístup v této oblasti, (b) zpracování přehledu aktivních informačních systémů v oblasti justice a vnitra v rámci EU a (c) zjištění prioritních potřeb orgánů vynucování práva při výměně informací. Výstupem debat o moderních technologiích během českého předsednictví byla též jasná podpora jejich maximálnímu využívání v oblastech ochrany hranic, řízení migrace a azylové politiky.

Mezinárodní ochrana dětí

V rámci pražské **konference „Výstražné systémy pro pohřešované děti v zemích EU“** byly představeny mechanismy sloužící při pátrání po pohřešovaných dětech, jež fungují v některých evropských i mimoevropských zemích. Předsednictví při této příležitosti apelovalo na vytvoření těchto systémů v těch členských státech, kde dosud zavedeny nejsou. Rada schválila **závěry o lepším využívání Schengenského informačního systému (SIS) a spolupráci centrálního SIRENE** (centrály zajišťující doplňující informace k záznamům v SIS) za účelem ochrany dětí. Na základě předložených doporučení nejlepší praxe tak byly členské státy vyzvány k účinnější spolupráci v oblasti ochrany dětí.

V dubnu se konala mezinárodní konference **„Bezpečnější internet pro děti – společný boj proti nelegálnímu obsahu a chování on-line“**, na které byla přijata tzv. **Pražská deklarace**. Její klíčový význam spočívá v podpoře koordinovaného postupu všech zainteresovaných aktérů proti hrozbám spojeným s internetem a dalšími komunikačními technologiemi.

Protidrogová politika

Hlavní pozornost byla věnována otázce **vývoje a zavedení indikátorů potlačování nabídky**, k níž byly přijaty závěry Rady. Pod vedením českého předsednictví se ve Vídni v rámci březnového 52. zasedání Komise OSN pro narkotika podařilo EU díky jednotnému postoji celé sedmadvacítky prosadit řadu ze svých priorit při vyjednáváních o **Politické deklaraci o drogách a souvisejících Akčních plánech OSN** a zformulovat jednotné stanovisko EU k výslednému tvaru deklarace.

Komplementární a flexibilní migrační politika

České předsednictví zahájilo implementaci **Evropského paktu o imigraci a azylu**. V oblasti legální migrace byla přijata **směrnice o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem vysoce kvalifikovaného zaměstnání (tzv. modré karty)** a došlo i k významnému pokroku v jednáních o návrhu směrnice Rady o jednotném řízení o žádostech státních příslušníků třetích zemí o jediné povolení k pobytu a výkonu práce na území členského státu a o společném souboru práv pro držitele **jediného povolení**. Významným krokem v boji proti nelegální migraci se stalo schválení návrhu **směrnice o sankcích proti zaměstnavatelům nelegálních přistěhovalců**. Problému nelegální migrace se věnují též **závěry červnové Evropské rady**, které odrážejí živé diskuse o nelegálním přistěhovalectví především ve Středomoří a vyzývají k neprodlenému přijetí řady opatření k řešení tohoto palčivého problému a zabránění dalším lidským tragédiím. Závěry také připomínají geograficky vyvážený

přístup k migraci, přičemž je klíčová spolupráce se zeměmi původu a tranzitu. V oblasti readmisní politiky Rada přijala rozhodnutí zmocňující Komisi k zahájení jednání o **readmisní dohodě s Kapverdami** a rozhodnutí o podpisu **readmisní dohody s Pákistánem**.

V rámci budování **společného evropského azylového systému** bylo zahájeno projednávání tzv. **prvního azylového balíčku (novelizace tzv. přijímací směrnice, dublínského nařízení a nařízení o EURODAC)**. U všech těchto návrhů bylo dokončeno první čtení a došlo k projednání kompromisních návrhů předsednictví. Dále české předsednictví dosáhlo významného pokroku v projednávání návrhu nařízení o **zřízení Evropského azylového podpůrného úřadu (EASO)**, který by měl napomáhat praktické spolupráci členských států v oblasti azylové politiky. K rychlému zřízení této instituce vyzvala též červnová Evropská rada.

V oblasti vnější dimenze migrační politiky průběžně dochází k implementaci **globálního přístupu k migraci**. Na konci dubna v Praze úspěšně proběhla **ministrská konference „Budování migračních partnerství“** za účasti zemí z východními a jihovýchodními hranicemi EU, z níž vyplynula jednoznačná podpora všech zúčastněných komplexnímu přístupu k migraci založenému na principu partnerství.

Ochrana hranic, schengenská spolupráce a vízová politika

České předsednictví úspěšně realizovalo svůj plán na vyvedení projektu **Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II)** z krize. V červnu byly schváleny závěry Rady k dalšímu směřování SIS II, v nichž se ministři shodli na pokračování současného projektu, jeho vývoj však podmínili řadou změn v řízení projektu i technické architektuře. Důležitým prvkem je také stanovení dvou milníků, kdy bude testováno, zda projekt pokračuje v souladu s plánem. SIS II bude jištěn záložním plánem. České předsednictví zahájilo praktickou implementaci nového víceletého programu **schengenského hodnocení**, při kterém zavádí do praxe jeho upravené metody. Pokračovalo hodnocení prověřující správnou aplikaci schengenského acquis státy Beneluxu, Německem a Francií. První hodnotící mise zaměřené na oblasti policejní spolupráce, ochrany hranic a víz absolvovalo Bulharsko a Rumunsko. K 29. březnu došlo ke zrušení hraničních kontrol na švýcarských vzdušných hranicích, čímž byla **završena integrace Švýcarska do Schengenu**. V dubnu přijala Rada závěry, jimiž vyzvala k řešení problému nevyváženého personálního zajištění v centrálních SIRENE v souvislosti se zvýšeným využíváním SIS. České předsednictví také otevřelo diskusi o budoucím rozšíření využívání SIS jako poznatkové databáze o osobách, které představují potenciální bezpečnostní riziko pro členské státy EU.

Předsednictví se věnovalo problematice možného zavedení **systému vstup-výstup**, který má umožnit přehled o délce pobytu příslušníků třetích zemí v rámci EU. Ve spolupráci s Komisí zpracovalo dotazník pro členské státy k získání informací o národních specifikách ve vztahu k tomuto systému. Získané údaje následně poslouží při přípravě právního rámce pro systém vstup-výstup.

V oblasti vízové politiky se podařilo schválit zásadní dokument harmonizující současné roztržité komunitární právní nástroje, **Vízový kodex**. Došlo také k právní a lingvistické revizi novely **Společné konzulární instrukce**, která bude právním základem pro odběr otisků prstů do **Vízového informačního systému (VIS)**. V rámci příprav ke spuštění VIS se českému předsednictví podařilo vytvořit monitorovací mechanismus stavu příprav národních projektů VIS na bázi pravidelně aktualizovaných dotazníků. Rovněž byla projednána otázka postupného spouštění VIS na zastupitelských úřadech v jednotlivých geografických oblastech a problematika informační kampaně a školení k VIS. V rámci přípravy VIS také předsednictví otevřelo problematiku informační kampaně a školení. Pro využívání biometricky v evropských cestovních dokladech má zásadní význam přijetí změny **nařízení EP a Rady o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech**.

V březnu předložila Komise zásadní předpis, kterým se bude nově upravovat **volný pohyb občanů třetích zemí pobývajících na území schengenského prostoru s dlouhodobým národním vízem**. Předsednictví zpracovalo k tomuto tématu studii mapující úpravy dlouhodobých víz v jednotlivých členských státech a navrhlo nové přístupy k řešení problému. České předsednictví také na expertní úrovni projednalo otázku, jaké technické parametry by měly mít průkazy „laissez-passer“ vydávané členům a zaměstnancům orgánů EU.

Pokud jde o **vízovou politiku vůči třetím zemím**, došlo k výraznému pokroku v procesu vízové liberalizace se západním Balkánem. V návaznosti na hodnotící zprávy, předložené v květnu Komisí, schválila Rada závěry, podle nichž by mělo být dosaženo bezvízového režimu s dotčenými zeměmi, které splnily všechna kritéria, ideálně do konce roku 2009. České předsednictví úspěšně předjednalo také

otázku možného zrušení vízové povinnosti pro držitele pasů Taiwanu. V květnu došlo k podpisu dohod mezi Evropským společenstvím a Antiguou a Barbudou, Bahamským společenstvím, Barbadosem, Mauricijskou republikou, Federací Svatý Kryštof a Nevis a Seychelskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty. České předsednictví dosáhlo přijetí rozhodnutí zmocňujícího Komisi k zahájení jednání o dohodě o zjednodušení postupů vydávání víz s Kapverdami. České předsednictví také zahájilo komplexní diskusi o vízové politice EU vůči třetím zemím a o možnosti vypracovat komplexní koncept vízové politiky EU.

Boj proti terorismu a organizovanému zločinu

České předsednictví pokračovalo v projednávání návrhu **rámcového rozhodnutí Rady o používání jmenné evidence cestujících pro účely vynucování práva (PNR)**. V únoru Rada rozhodla **o podpisu Úmluvy Rady Evropy č. 198 o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu**. Předsednictví se zasadilo o průběžné plnění úkolů vyplývajících z **Akčního plánu na zvyšování bezpečnosti výbušnin**. Velká pozornost se také věnovala dlouhodobým aktivitám týkajícím se boje proti **radikalizaci a rekrutování** do teroristických struktur. České předsednictví se dále zaměřilo na sdílení nejlepší praxe se zeměmi **západního Balkánu** v oblasti boje proti terorismu. Během českého předsednictví pokračovala hodnocení členských států v oblasti jejich možností zvládat následky teroristických útoků (II. kolo tzv. **peer evaluation**).

V rámci boje proti organizovanému zločinu se české předsednictví zaměřilo na problematiku **obchodování s lidmi**. Výsledkem jeho úsilí se staly **závěry Rady o zřízení neformální sítě národních zpravodajů**, která by měla sloužit ke zlepšení výměny přesných informací o situaci v boji proti obchodování s lidmi, jakož i o sdílení zkušeností a nejlepší praxe.

Policejní spolupráce

Rada schválila dvě doporučení, z nichž jedno se zabývá **policejní radiokomunikací v příhraničních oblastech** a stanovuje další kroky pro zlepšení spolupráce v této oblasti s konečným cílem zavedení „jednotné“ evropské radiokomunikační technologie, druhé se pak věnuje problematice **boje proti nelegálním automobilovým závodům** a zdůrazňuje nutnost výměny informací mezi příslušnými policejními složkami států EU. Českému předsednictví se také podařilo dokončit **Manuál k předávání informací**, který společně s Manuálem k příhraničním operacím nahradí stávající Příručku o policejní spolupráci. Předsednictví věnovalo pozornost také rozvoji společných center policejní a celní spolupráce.

V oblasti **výměny informací** se předsednictví zaměřilo jak na problémy spojené s prováděním tzv. „Švédské iniciativy“, jejímž cílem je zjednodušení výměny informací mezi policejními složkami, tak i na další pokrok při implementaci tzv. Průmského rozhodnutí. Ve vztahu k první problematice se podařilo zahájit diskusi o zjednodušení formulářů pro výměnu informací, u tzv. Průmského rozhodnutí byl připraven návrh evaluační procedury a současně i vzory dotazníků pro jednotlivé oblasti (DNA, otisky prstů, registrační údaje o vozidlech).

V dubnu bylo přijato **rozhodnutí Rady, kterým se zřizuje Evropský policejní úřad (Europol)**. Rozhodnutí nahradí současnou právní úpravu a s účinností od 1. ledna 2010 se tak Europol stane agenturou EU obdobně jako Eurojust, FRONTEX či CEPOL. Rada také zvolila **nového ředitele Europolu**, kterým se stal britský kandidát, Rob Wainwright. V dubnu udělila Rada řediteli Europolu mandát k zahájení vyjednávání **dohody o operativní spolupráci s Izraelem**, jež by umožnila předávání osobních údajů. Koncem dubna bylo dosaženo shody na konsolidovaném znění revidované **dohody o spolupráci mezi Europolem a Eurojustem**, která by měla být účinná od 1. ledna 2010.

Celní spolupráce

České předsednictví vyhodnotilo naplňování **doporučení Rady k vypracování dohod mezi policií, celními orgány a dalšími specializovanými donucovacími orgány ohledně předcházení trestné činnosti a boje proti ní**. Hodnotící zpráva byla přijata Radou v březnu 2009. Dokument obsahuje vyhodnocení spolupráce mezi policejními, celními a dalšími orgány prosazujícími právo a přispěje k rozvoji spolupráce mezi zmíněnými složkami.

Předsednictví připravilo ve spolupráci s některými dalšími členskými státy dokument shrnující úkoly v oblasti celní spolupráce, jež mohou přispět k dosažení cílů připravovaného **Stockholmského programu** zaměřeného na svobodu, spravedlnost a bezpečnost.

Značné úsilí předsednictví věnovalo projednávání **rozhodnutí Rady, kterým se nahrazuje Úmluva o celním informačním systému**. Návrh vypracovaný francouzským předsednictvím byl v průběhu českého předsednictví zásadně přepracován a bylo dosaženo dohody.. Rozhodnutí přispěje ke sdílení informací mezi celními správami, ale i ostatními orgány prosazujícími právo o přeshraniční trestné činnosti.

Civilní ochrana

Největším úspěchem bylo přijetí **závěrů Rady o zvyšování informovanosti obyvatelstva v oblasti civilní ochrany**, které obsahují doporučení ve třech oblastech, a to v rámci zvyšování povědomí veřejnosti, bezpečnosti zasahujících záchranných složek a školení diplomatického personálu ohledně Mechanismu civilní ochrany.

Vnější vztahy v oblasti justice a vnitřních věcí

České předsednictví se zaměřilo především na pokračování implementace již běžících iniciativ. Aktivním přístupem k organizování ad hoc podpůrné pracovní skupiny pro vnější vztahy (JAIEX) přispělo k posílení vnitřní koordinace a zapojení členských států do této agendy a umožnilo diskutovat důležitá témata průřezového charakteru.

Předsednictví se soustředilo na posilování **spolupráce s novou americkou administrativou** v oblasti justice a vnitřních věcí a napomohlo zahájit dialog o budoucí podobě transatlantických vztahů v této oblasti. V reakci na rozhodnutí amerického prezidenta Baracka Obamy o uzavření detenčního centra v zátoce Guantánamo iniciovalo předsednictví diskusi o dohodě na společném přístupu k této věci. Tato diskuze byla úspěšně završena začátkem června přijetím **závěrů Rady a zástupců vlád členských států o uzavření vazebního zařízení v zátoce Guantánamo**, jejichž přílohu tvoří mechanismus na výměnu informací týkajících se osob přijatých z Guantánama.

Předsednictví pokračovalo i v prohlubování spolupráce s dalším strategickým partnerem EU – **Ruskou federací**, zejména v rámci květnového zasedání Rady stálého partnerství EU – Ruská federace pro oblast svobody, spravedlnosti a bezpečnosti. Dalšímu rozvoji vzájemné spolupráce bylo věnováno i obdobné jednání na ministerské úrovni mezi EU a **Ukrajinou**. Předsednictví též aktivně vedlo diskuse o posilování spolupráce SECI Centra a Europolu, přičemž dokázalo obhájit pozici EU v oblasti ochrany dat a role Europolu v rámci konvence SELEC. České předsednictví rovněž uspořádalo pravidelná setkání styčných důstojníků či pravidelné trojky s klíčovými mezinárodními organizacemi (Interpol, Rada Evropy).

Vnější vztahy

Východní partnerství a Jižní koridor

Předsednictví řídilo přípravy a schválení konceptu **Východního partnerství**. Vrcholní představitelé Evropské unie a šesti partnerských států – Arménie, Ázerbajdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavska a Ukrajiny – oficiálně zahájili Východní partnerství přijetím společné deklarace na **summitu 7. května 2009 v Praze**. Již během června proběhla úvodní zasedání čtyř multilaterálních tematických platforem Východního partnerství, kde probíhají expertní debaty nad tématy jako je např. demokracie, řádná správa věcí veřejných, hospodářská integrace, energetická bezpečnost nebo mezilidské kontakty.

Pokračovala jednání s **Ukrajinou** o nové posílené smlouvě a byl přijat mandát pro zahájení jednání o nové posílené smlouvě s **Moldavskem**. Svou pozornost české předsednictví směřovalo ke **Gruzii, Ázerbajdžánu a Arménii** a rovněž se zintenzívnila spolupráce EU s **Běloruskem**.

České předsednictví uspořádalo v Praze dne **8. května 2009 summit Jižní koridor – Nová hedvábná stezka**, setkání EU s producenty a tranzitními zeměmi energetických surovin v rámci Jižního koridoru. Cílem bylo dát politický impuls k realizaci již učiněných rozhodnutí v rámci EU za účelem diversifikace zdrojů energetických surovin. Význam summitu podtrhuje skutečnost, že se jednalo o vůbec historicky první setkání tohoto druhu. Základním výstupem ze summitu je **Pražská deklarace**, která vedle obecného zájmu o širokou spolupráci navazující na prvotní spolupráci v oblasti energetiky, obsahuje i závazky učinit konkrétní kroky ve vztahu k základním úskalím energetické spolupráce v rámci koridoru, kterými jsou tranzitní režim přes území Turecka a zajištění surovin pro plánované produktovody.

Vztahy EU-Rusko

Politickému dialogu dominovaly zejména dvě události, důsledky **krize v Gruzii ze srpna 2008** a **lednová krize v dodávkách plynu** z Ruska do EU. Přesto byl tento dialog veden v plném rozsahu a během českého předsednictví se uskutečnila všechna plánovaná jednání.

Od 21. do 22. května 2009 se konal v **Chabarovsku v pořadí již 23. summit EU-Rusko**. Debata se týkala zejména otázek energetické bezpečnosti (názory na budoucí globální uspořádání energetických vztahů, poskytnutí záruk Ruska ohledně budoucích dodávek plynu) a zahraniční politiky EU. Summit ukázal schopnost EU vést dialog s Ruskem o všech otázkách, včetně těch sporných.

Podařilo se uskutečnit tři kola vyjednávání nové **Dohody o partnerství a spolupráci s Ruskem**, došlo k předložení návrhů obou stran a v 5. kole se v některých oblastech začalo vyjednávat o kompromisním textu.

Ruská strana pokračovala v prosazování své iniciativy v otázkách bezpečnosti a předložila novou iniciativu i v oblasti energetiky.

Transatlantické vztahy

V oblasti transatlantických vztahů byly úspěšně navázány kontakty s novou americkou administrativou. Dne **5. dubna 2009** proběhl v **Praze neformální summit EU – USA** a na jeho okraji oběd ministrů zahraničních věcí. Hlavy států a vlád členských zemí EU diskutovaly s prezidentem Obamou o následujících otázkách: hospodářské a finanční situaci ve světě, energetice a klimatu, situaci na Blízkém východě, v Afghánistánu a Pákistánu. Ministři zahraničních věcí se zabývali východní Evropou, západním Balkánem, Afghánistánem a Pákistánem, Blízkým východem a Íránem. Obě schůzky potvrdily výraznou shodu v názorech evropské a americké strany a oboustranný zájem na těsné spolupráci. K úspěchu summitu přispěla i jeho důkladná příprava během únorové trojky EU – USA na úrovni ministrů zahraničních věcí i během březnového setkání EU s viceprezidentem Bidenem. V návaznosti na neformální summit potvrdily závěry Evropské rady z června 2009 strategický význam transatlantických vztahů.

Dne 6. května 2009 se taktéž v Praze konal **summit EU-Kanada**, na kterém bylo oznámeno zahájení vyjednávání komplexní dohody o ekonomickém partnerství.

Západní Balkán

Západní Balkán patřil mezi jedno z hlavních témat **neformálního jednání ministrů zahraničních věcí „Gymnichu“ v Hluboké nad Vltavou (27. – 28. března)**. Toto jednání potvrdilo sdílený zájem na pokračování procesu integrace zemí regionu do EU. Během českého předsednictví EU pokročila v posilování své role v Bosně a Hercegovině. Je tak připravena na převzetí dodatečných úkolů vyplývajících z očekávaného zrušení úřadu Vysokého představitele. K němu však dojde až poté, co Bosna a Hercegovina splní stanovené podmínky. České předsednictví také podpořilo zapojení Kosova do regionální spolupráce a do procesu evropské integrace.

Středomoří a Blízký východ

V důsledku konfliktu v Gaze na přelomu roku 2008/2009 byla prioritní pozornost předsednictví nasměrována k řešení krize a omezení jejích dopadů.

Tento konflikt zmrazil vývoj v rámci Unie pro Středomoří, jež byla od počátku roku na žádost arabských partnerů prakticky nečinná. Teprve v závěru předsednictví došlo k částečnému obnovení její aktivity. Mezitím byl vypracován evropský návrh statutu sekretariátu Unie.

Události v Gaze zbrzdily mimo jiné také postup při povyšování vztahů EU-Izrael. Ve vztahu k nové izraelské vládě se předsednictví soustředilo na zachování „acquis“, zejména dvoustátního řešení a odstranění překážek pro vznik palestinského státu.

Důležitým prvkem pro další vývoj na Blízkém východě je posílení zájmu USA o řešení izraelsko-palestinského konfliktu v souvislosti s nástupem nové administrativy. Úsilí předsednictví se tedy soustředilo na koordinaci postupu EU s USA a dalšími mezinárodními partnery, zejména členy Blízkovýchodního kvartetu. Předsednictví podporovalo aktivním dialogem konstruktivní snahy arabských

států založené na Arabské mírové iniciativě. Na oživení blízkovýchodního mírového procesu byl zaměřen i neformální summit s Jordánskem dne 17. června 2009. Závěry Evropské rady v červnu 2009 potvrdily, že mírový proces na Blízkém východě zůstává jednou z nejvyšších priorit EU.

V červnu 2009 předsednictví koordinovalo reakci EU na průběh iránských prezidentských voleb a na následné protesty. V této souvislosti přijala Evropská rada prohlášení k Iránu.

Ostatní regiony

V úvodu předsednictví byl úspěšně obnoven dialog s **Čínou**. Čínský premiér Wen Jiabao navštívil v lednu instituce EU v Bruselu a setkal se s předsedou Evropské rady Mirkem Topolánkem. V květnu se v Praze uskutečnil odložený **11. summit EU-Čína**, na nějž navázalo jednání trojky ministrů EU s čínským protějškem v Hanoji. Vedle summitu s Čínou proběhly v květnu rovněž úspěšné **summit EU s Japonskem a Korejskou republikou**. Jadernou zkoušku, kterou provedla KLDŘ, odsoudila Evropská rada v červnu 2009 ve svém prohlášení.

České předsednictví koordinovalo přípravy a realizaci multilaterálních ministerských setkání **ASEM** (Asia-Europe Meeting), **EU-sdružení států jihovýchodní asie (ASEAN)** a **EU-Rada zemí Perského zálivu (GCC)**. Na okraj jednání ministrů zahraničních věcí ASEM v Hanoji se uskutečnila historicky první schůzka trojky ministrů EU s Barmou/Myanmarem. Evropská rada v červnu 2009 vyzvala k propuštění politických vězňů v Barmě/Myanmaru včetně Aun Schan Su Ťij.

V lednu se v Praze uskutečnila **trojka EU s Afghánistánem** na úrovni ministrů zahraničních věcí, která potvrdila pokračování angažovanosti EU a zájem Afghánistánu na jejím dalším rozvoji. Na únorovém zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy EU zahájila reflexi jejího příspěvku ke stabilizaci Afghánistánu, následně v březnu 2009 byly přijaty závěry Rady k Afghánistánu. Červnovými závěry Rady byla zahájena revize možnosti zapojení EU v Afghánistánu na základě existujících politik a aktivit s cílem konkretizace dalších možných kroků do října 2009. Opětovně bylo potvrzeno rozhodnutí rozšířit policejní misi EUPOL. V březnu se v Praze uskutečnilo zasedání trojky EU na úrovni ministrů zahraničních věcí s Pákistánem. Během jednání se EU zaměřila na oblast vládnutí, boj s terorismem, zákonnost, obchod a rozvojovou spolupráci. Zasedání ministerské trojky bylo jedním z přípravných kroků pro historicky první ad-hoc **summit EU-Pákistán** v červnu 2009. Prohlášení Evropské rady z června 2009 stvrdilo základní prvky a cíle angažmá EU pro oblast Afghánistánu a Pákistánu.

V oblasti Střední Asie probíhala i nadále implementace Strategie EU pro Střední Asii s důrazem na energetické otázky (viz summit Jižní koridor). Předsednictví posílilo politický dialog (mj. historicky první návštěva předsedy Evropské rady v Kazachstánu a Turkmenistánu v únoru 2009; pravidelný regionální politický dialog trojky EU se zeměmi Střední Asie ve dnech 29.-30. května). Ve vztahu k Turkmenistánu dal Evropský parlament souhlas s uzavřením prozatímní dohody.

Ve dnech 11.-14. května 2009 se v Praze uskutečnilo jednání ministrů zahraničí EU a **Skupiny Rio**. Plenárnímu jednání ministrů 13. května předcházela řada jednání na nižších úrovních, v jejichž průběhu bylo dohodnuto znění společného prohlášení. 14. května se uskutečnila ministerská jednání Evropské unie s regionálními uskupeními Latinské Ameriky (VI. Společná rada EU – Mexiko, IV. Rada přidružení EU – Chile, trojka EU – Střední Amerika a trojka EU – Mercosur).

Během předsednictví také pokračoval politický dialog s Kubou, k jehož znovuzahájení došlo v říjnu 2008. Jednání ministrů se soustředilo na oblast lidských práv a rozvojovou spolupráci. V návaznosti i na toto jednání rozhodli ministři zahraničních věcí na červnovém zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy EU o pokračování vzájemného politického dialogu.

Předsednictví vedlo politický dialog se zeměmi Afriky. Bylo nuceno reagovat na politické krize (zejména Madagaskar). Dne 18. června 2009 se uskutečnila první trojka EU s premiérem Zimbabwe po nástupu nové vlády za účasti opozice, která pootevřela dveře pro normalizaci vztahů EU-Zimbabwe.

Evropská bezpečnostní a obranná politika

Předsednictví se v této oblasti soustředilo především na problematiku **rozvoje civilních schopností**. Na neformálním setkání ministrů zahraničních věcí EU v Hluboké nad Vltavou předložilo dva dokumenty, s cílem dát politický impuls snahám o překonání přetrvávajících nedostatků.

Pokud jde o **vojenské operace EU**, předsednictví se soustředilo zejména na otázku předání operace v Čadu a Středoafričké republice do odpovědnosti OSN, ke kterému došlo dne 15. března 2009, možného přechodu operace ALTHEA v Bosně a Hercegovině na výcvikovou a poradní misi a nalezení shody v otázce prodloužení doby trvání námořní protipirátské operace ATALANTA o jeden rok.

V oblasti **rozvoje vojenských schopností EU**, se předsednictví soustředilo na několik konkrétních projektů, zejména vrtulníkovou iniciativu a posílení vrtulníkových schopností pro operace krizového řízení. V rámci implementace projektu výměnných studijních pobytů mladých důstojníků mezi vojenskými školami inspirovaného programem ERASMUS navrhlo vytvoření pracovní podskupiny pro zabezpečení **výměny studentů vojenských vysokých škol** a posléze bylo pověřeno jejím vedením. Ve spolupráci s Evropskou obrannou agenturou předsednictví usilovalo o vytvoření harmonizovaného evropského certifikačního procesu v oblasti vojenské letové způsobilosti, zvýšení podpory malých a středních podniků v jejich uplatnění ve výběrových řízeních v rámci Evropského trhu s obrannými zařízeními a v neposlední řadě o vytvoření systému evropského vzdělávání a výcviku pracovníků zapojených do společných programů vyzbrojování.

Předsednictví aktivně podporovalo intenzifikaci a prohlubování spolupráce mezi EU a NATO, především pak prostřednictvím pravidelných zasedání Skupiny EU-NATO ke schopnostem.

Boj proti terorismu

EU v prvním pololetí 2009 pokračovala v některých iniciativách započatých již během předchozích předsednictví. Jedná se především o **pomoc Pákistánu a zemím Sahelu** v boji s terorismem. V dubnu 2009 proběhla mise Komise společně s předsednictvím a některými členskými zeměmi do Pákistánu, jenž identifikovala oblasti pro eventuelní pomoc Pákistánu ze strany EU. Výsledky mise společně se závěry diskuse pracovní skupiny pro terorismus byly reflektovány v rámci závěrů **historicky prvního summitu EU-Pákistán**.

Předsednictví rovněž upozornilo i na další země, které by měly být v souvislosti se spoluprací v boji proti terorismu a technickou asistencí být pro EU prioritní. Jedná se především o **země západního Balkánu a Jemen**, se kterým EU během českého předsednictví navázala **dialog o spolupráci v boji proti terorismu**.

Předsednictví bylo nuceno se zabývat i zcela novou problematikou, jíž je **uzavření detenčního zařízení Guantánamo**. EU přivítala rozhodnutí prezidenta USA Obamy Guantánamo zavřít a zahájila debatu o možném zapojení EU a členských států do relokace zadržovaných označených za „cleared to release“. Tato otázka byla projednávána i v rámci neformálního summitu EU-USA dne 5. dubna, kde byla EU oficiálně oslovena prezidentem Obamou s žádostí o pomoc. I přes velmi rozdílná stanoviska některých členských států se předsednictví podařilo nalézt v této otázce konsensus, který byl potvrzen přijetím společného koordinovaného přístupu k pomoci USA s uzavřením Guantánama. EU a USA následně k uzavření Guantánama přijaly společnou deklaraci.

Boj proti šíření zbraní hromadného ničení a kontrola vývozu zbraní

České předsednictví oživilo snahy EU o podporu **Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (CTBT)** a zaslalo demarše ministrům zahraničních věcí zbývajících zemí, jejichž ratifikace je nutná pro vstup smlouvy v platnost.

Předsednictví také iniciovalo první setkání skupiny expertů EU k potírání nezákonné letecké přepravy ručních a lehkých zbraní.

V rámci Wassenaarského ujednání se podařilo prosadit pozici členských států EU – bývalých členů Varšavské smlouvy – k otázkám zbrojních licencí jako společné stanovisko EU.

Lidská práva a transformační politika

V březnu 2009 byla ve spolupráci s nevládními partnery uspořádána konference „Building Consensus about EU Policies on Democracy Support“ o potřebě konsolidace nástrojů vnější politiky EU, aby účinněji směřovaly k jednomu z klíčových cílů politiky vnějších vztahů – podpoře demokracie ve světě. Politicko-strategická vize podpory demokracie a závazek EU v tomto smyslu by měl být v budoucnu formulován v tzv. **Konsensu o demokracii**.

Během předsednictví byla dokončena **revize/aktualizace celkem osmi souborů pokynů pro výkon politiky v oblasti lidských práv**. Tyto pokyny byly znovu publikovány a veřejně prezentovány. Došlo k významnému pokroku v jejich další implementaci s důrazem na obránce lidských práv, trest smrti a násilí proti ženám. Vedle řady dalších aktivit za zmínku stojí zejména otevření diskuse k celoevropské iniciativě „Shelter City“ ("Město - útočiště") zaměřené na vytvoření volné sítě evropských měst a regionů, které by poskytly dočasné útočiště obráncům lidských práv, jimž hrozí v zemi jejich působení nebezpečí.

Během českého předsednictví dále proběhla řada jednání v rámci lidskoprávního dialogu a konzultací se třetími zeměmi, včetně Číny a Ruska. Nově byl zahájen lidskoprávní dialog s Gruzii a Běloruskem.

Ve dnech 26.-30. června proběhla v Praze a Terezíně **Konference k osudu majetku obětí holocaustu**, která se mimo jiné zabývala připomínáním odkazu holocaustu, sociálními programy pro přeživší a podporou vzdělávání mladých lidí. V průběhu konference byla schválena tzv. **Terezínská deklarace** a dále podepsána deklarace mezi českým předsednictvím a Komisí. Součástí výsledků konference je oznámení o zřízení **Evropského institutu odkazu Šoa** v Terezíně, které bude realizovat vláda České republiky ve spolupráci s dalšími národními vládami a českými i mezinárodními organizacemi. Česká republika tím potvrdila svůj dlouhodobý zájem na zachování odkazu tragédie holocaustu a na dalším řešení problematiky nápravy křivd způsobených jeho obětím.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Ve dnech 29. - 30. ledna 2009 v Praze proběhlo **neformální zasedání ministrů EU pro rozvojovou spolupráci**. Jednání se zaměřilo na „lokální udržitelné zdroje energie“, dále pak na dobré vládnutí, humanitární situaci v Gaze, dopady finanční krize na rozvojové země a východní dimenzi rozvojové spolupráce.

Dne 2. března 2009 proběhla v egyptském **Šarm-al-Šajchu dárcovská konference ke Gaze**. Účastníci konference ocenili snahu Egypta o udržení příměří a vyzvali Izrael, aby znovu plně otevřel všechny přístupové cesty do Palestiny. Celková výše přislíbené mezinárodní pomoci dosáhla částky 5,2 mld. USD.

Ve dnech 22.-23. dubna 2009 proběhla v Bruselu mezinárodní konference na podporu somálského bezpečnostního sektoru a mise Africké unie v Somálsku (AMISOM). Účastníci z více než 60 zemí na daný účel přislíbili celkem 213 milionů dolarů.

Ve dnech 4. – 9. dubna 2009 se v Praze konalo 17. Smíšené parlamentní shromáždění EU se **skupinou zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (AKT)**. Hlavní téma bylo dopad finanční a potravinová krize na země AKT. Na zasedání byly přijaty rezoluce k dohodám o ekonomickém partnerství, klimatické změně, finanční a potravinové krizi, Somálsku a etnické, kulturní a náboženské rozmanitosti.

Ve dnech 18.-19. května 2009 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ve formátu ministrů pro rozvoj. Hlavním bodem jednání bylo přijetí závěrů Rady k podpoře rozvojových zemích v době krize. K dalším bodům jednání patřily Dohody o ekonomickém partnerství, prohloubení spolupráce EU s USA v oblasti rozvoje a politický dialog v rámci principů dobrého vládnutí.

Na zasedání Rady ministrů AKT-ES ve dnech 28.-29. května došlo k oficiálnímu zahájení další **revize Dohody z Cotonou**, kdy Rada schválila mandát pro Komisi k negociaci revize. Rada ministrů přijala společnou rezoluci ke globální finanční krizi, společnou deklaraci ke změně klimatu a podpořila proces hospodářského partnerství mezi EU a AKT.

Ve dnech 10. – 11. června 2009 proběhlo v Římě zasedání ministrů pro rozvoj zemí G8 za účasti českého předsednictví. Ministři vyzvali k většímu úsilí v plnění mezinárodních závazků oficiální rozvojové pomoci. Podpořili také závazek G20 zvýšit dostupné zdroje MMF pro rozvojové země a zavádění inovativních zdrojů financování.

Dne 16.- 19. června proběhlo v Ženevě jednání **Globální platformy pro předcházení rizik katastrof**. Tématem byly hlavní strategické výzvy pro rozvojové země s velkým rizikem přírodních katastrof v kontextu udržitelného rozvoje, souvislost přírodních katastrof s klimatickými změnami, které negativně postihují společenský a ekonomický blahobyt nejen rozvojových, ale i rozvinutých zemí. Předsednictví přispělo společným prohlášením jménem EU na téma "Podpora EU úsilí snižování rizik přírodních katastrof v rozvojových zemích".

Závěry Evropské rady z června 2009 znovu potvrzují závazky EU podporovat rozvojové země při plnění rozvojových cílů tisíciletí a dosáhnout svých příslušných cílů oficiální rozvojové pomoci. Do budoucnosti EU také očekává prohloubení spolupráce s USA v oblasti rozvojové pomoci.

Poslední významnou akcí předsednictví v oblasti rozvojové spolupráce byla **konference OSN na vysoké úrovni o dopadech finanční a ekonomické krize na rozvoj**, která se uskutečnila ve dnech 24.-26. června 2009 v New Yorku.

Mezinárodní sankce a boj proti financování terorismu

V oblasti koordinace provádění mezinárodních sankcí se předsednictví soustředilo na řešení technických otázek spojených s prováděním těchto sankcí. Vzhledem k dosud neexistující mezinárodní výměně informací se mj. podařilo **nastavit základní mechanismy pro mezinárodní spolupráci**. Předsednictví se dále zasadilo o **formulaci společných postupů v uplatňování mezinárodních sankcí**.⁴

Společná obchodní politika

Boj proti protekcionismu a snaha o další liberalizaci mezinárodního obchodu

Finanční krize a útlum světové ekonomiky přinesly výzvy i pro oblast unijní zahraničněobchodní politiky. Závěry několika diskusních fór potvrdily, že všeobecně uznávanou cestou z krize je odmítnutí protekcionismu, otevření nových trhů, odstraňování celních i netarifních překážek a v neposlední řadě podpora financování obchodních transakcí. České předsednictví přispělo k **zahájení monitoringu protekcionistačeských opatření ve Světové obchodní organizaci** a obdobného procesu v samotné EU. Zmíněné priority jako monitorovací proces, alokaci prostředků na financování obchodu potvrdil i summit nejvyšších představitelů skupiny G20 v Londýně. V neposlední řadě zde byl znovu potvrzen závazek usilovat o ambiciózní a vyváženou dohodu v rámci Rozvojového kola z Dohá ve Světové obchodní organizaci.

Bilaterální obchodní vztahy

Během předsednictví se ČR snažila o dosažení maximálního posunu v dvoustranných jednáních o liberalizaci obchodu mezi EU a třetími zeměmi. Mezi největší úspěchy českého předsednictví patří zahájení vyjednávání **Komplexní dohody o ekonomickém partnerství s Kanadou** na summitu EU – Kanada a výrazný posun v jednáních o podepsání **Dohody o volném obchodu s Korejskou republikou**. K překonání některých vzájemných rozporů napomohl i **summit EU – Korejská republika** v Soulu 23. května 2009. Mezi další úspěchy českého předsednictví patří značný posun v jednáních o dvoustranných dohodách o volném obchodu se zeměmi Andského společenství a Střední Ameriky.

Úspěchem českého předsednictví bylo také květnové **zasedání** na vysoké politické úrovni mezi **zástupci EU a Číny** k otázkám vzájemné ekonomické a obchodní spolupráce. Pokračovala také jednání s Ruskou federací o možnosti jejího vstupu do Světové obchodní organizace, což by klíčovým způsobem ovlivnilo obchodní vztahy mezi EU a Ruskem.

Odbourávání obchodních překážek

Při naplňování obchodní **strategie „Globální Evropa“** se předsednictví v souladu s prioritami stanovenými v rámci obnovení diskuse o fungování systému nástrojů na ochranu obchodu zaměřilo na otázku transparentnosti procedur. V této oblasti bylo během českého předsednictví dosaženo širokého konsensu členských států, který vyústil v návrh Komise na implementaci mnoha změn dosavadní praxe vedoucích ke zlepšení transparentnosti šetření na ochranu obchodu. Tyto změny budou realizovány v nejbližších měsících.

České předsednictví rovněž pokračovalo v prosazování **implementace revidované Strategie přístupu na trh**, která má usnadnit evropským podnikatelům přístup na trhy třetích zemí. Zvláštní pozornost věnovalo skupině rychle se rozvíjejících trhů tzv. BRIC (Brazílie, Rusko, Indie a Čína).

⁴ Tyto sankce se uplatňují vůči fyzickým a právnickým osobám popř. třetím zemím zařazeným na příslušné seznamy za účelem udržení a obnovení míru a bezpečnosti ve světě s cílem boje proti terorismu.

V neposlední řadě české předsednictví také podporovalo snahy vedoucí ke zlepšení ochrany a vymáhání práv k duševnímu vlastnictví, které by přispěly k vytvoření rovných konkurenčních podmínek.

Financování obchodu

Za českého předsednictví se podařilo úspěšně uzavřít mnoholetou diskusi o **zlepšení podmínek vývozních úvěrů** pro zařízení na výrobu obnovitelných zdrojů energie a zároveň aktualizovat i zastaralou dohodu o podmínkách úvěrů pro jadernou energetiku. **Od 1. července tak bude možné nabízet na zařízení pro obnovitelné energie i na jadernou energetiku vývozní úvěry se splatností až 18 let po jejich dokončení**, s využitím značně flexibilnějších podmínek splácení, až s 18měsíčním odkladem první splátky a dalšími prvky, které znamenají pro vývozce těchto zařízení mnohem výhodnější podmínky než dosud a které jsou více přizpůsobeny jejich potřebám.

Z iniciativy českého předsednictví došlo také k posílení **celosvětových zdrojů na podporu financování obchodu částkou 250 miliard USD** a byla dočasně vyjednána možnost žádat o výjimku, kdy **státní úvěrové pojišťovny** mohou, na základě rozhodnutí Komise, **nabízet pojištění i krátkodobých úvěrů** v případě, že komerční pojišťovny toto pojištění nejsou schopny poskytnout.